

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 6

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915.

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALN. KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW."

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGRAFÓW

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU:

	STR.		STR.
ISTOTNY PUNKT PROGRAMU NAFTOWEGO — C. P.	257	RYNEK AKCYJNY	269
KRONIKA GOSPODARCZA:		ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	270
Narada Gospodarcza		POCZTA I TELEGRAF	270
SPRAWY GOSPODARCHE W IZBACH USTAWODAWCZYCH	264	KRONIKA TYGODNIOWA:	
GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	270
GÓRNICCTWO WĘGLOWE	265	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	270
PRZEMYSŁ NAFTOWY	266	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
HUTNICCTWO	266	PODATKI I OPŁATY	271
RZEMIOSŁO	266	RYNEK DEWIZ I PAP. PROCENTOWYCH	271
HANDEL:		Z BANKU POLSKIEGO	272
TRAKTATY I KONWENCJE	267		
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	268		

Od Wydawnictwa

Spowodu strajku drukarskiego zeszyt niniejszy wychodzi jeszcze z kilkudniowym opóźnieniem i w zmniejszonej objętości. Następane zeszyty ukazywać się już będą terminowo.

ISTOTNY PUNKT PROGRAMU NAFTOWEGO

WZWIĄZKU z niedawno zakończoną Naradą Gospodarczą, a także w związku z utworzeniem komisji dla zbadania działalności przedsiębiorstw państwowych — rozwinęła się bardzo szeroka dyskusja na łamach niektórych organów prasowych na temat przemysłu naftowego w Polsce, jego warunków pracy i rentowności, jego organizacji i jego przyszłości. W dyskusji tej nie pragniemy brać udziału, gdyż w większości wypadków znajduje ona swe źródło w obronie interesów prywatnych poszczególnych przedsiębiorstw, korzystając jedynie z hasła obrony interesów ogólnogospodarczych. Jeżeli zabieramy dzisiaj głos w tej tak ważnej sprawie, to dlatego, że pragniemy dać wyraz poważnemu zapatrywaniu na sprawę, a także pragniemy przypomnieć czytelnikowi nasz punkt widzenia na rzeczywistość naftową w Polsce.

Polski przemysł naftowy przechodził różne fazy organizacyjne, od stanu zupełnie wolnego rynku,

aż do rygorystycznej organizacji syndykackiej. Rezultatem tej organizacji były wysokie ceny produktów naftowych i wytworzenie systemu t. zw. odpłat za stójkę, czyli wysokie wynagradzanie niektórych rafinerij za to, że powstrzymały się od przerobu ropy naftowej. Pomijamy oświetlenie źródeł tego systemu, które wynikały ze zmniejszającej się produkcji ropy, ograniczamy się jedynie do stwierdzenia faktu.

Ten stan rzeczy był nie do utrzymania. Dlatego też czynnik rządowy zwracał się niejednokrotnie ówczasem do Syndykatu Przemysłu Naftowego z żądaniem uporządkowania rynku naftowego i zmiany organizacji syndykackiej. Ponieważ zabiegi reorganizacyjne nie dawały żadnych wyników, przeto Rząd uczuł się zmuszony do wzięcia sprawy organizacji przemysłu naftowego w swoje ręce, a to głównie z tej przyczyny, że dezorganizacja przemysłu naftowego rafineryjnego godziła w najżywotniejsze interesy kopalnictwa naftowego, które

wszak jest podstawą samoistności przemysłu naftowego.

Mając na uwadze zmniejszającą się produkcję ropy, nietylko wskutek wyczerpywania się eksploatowanych złóż, lecz także wskutek chwiejności w jej odbiorze przez przemysł rafineryjny, a także wskutek spadku ceny na nią, nowa organizacja przemysłu naftowego musiała iść przede wszystkim w tym kierunku, aby zapewnić produkowanej ropie pełny odbiór i godziwą cenę, t. j. taką, któraby pokrywała koszt wydobycia i zapewniała pewną, a nie zbyt wygórowaną, premję, zachęcającą do dalszych eksploatacyjnych i pionierskich wierceń. Po długich wreszcie perypetjach konferencyjnych wszystkie czynniki przemysłu naftowego zgodziły się na to, że nowa organizacja przemysłu naftowego musi uwzględniać, jako podstawowy czynnik, kopalnictwo naftowe i musi pobudzać przemysł naftowy do wierceń, któreby wzmogły wydobycie ropy. Oczywiście, że nie wszystkie przedsiębiorstwa naftowe godziły się na tego rodzaju program, skoro nie widziały dla siebie interesu w dalszem angażowaniu kapitałów w wiertnictwo naftowe. W każdym bądź razie olbrzymia większość przedsiębiorstw naftowych stała i stoi i dzisiaj na stanowisku, że najglówniejszą i zasadniczą sprawą przemysłu naftowego i jego programu jest energiczny rozwój kopalnictwa naftowego i zapewnienia mu warunków jaknajlepszej — na miarę naszych krajowych stosunków — rentowności.

Wyrazem tych założeń programowych i tych gospodarczych tendencji stał się dekret Prezydenta Rzplitej z roku 1932 w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym oraz organizacja Polskiego Eksportu Naftowego, na tym dekreście oparta.

Z chwilą powołania do życia Polskiego Eksportu Naftowego stosunki chaotyczne, tak doniedawna jeszcze panujące w przemyśle naftowym, zostały opanowane, a kopalnictwo naftowe zostało w ten sposób wwiązane w nową organizację naftową, że ma spokojne warunki eksploatacji przez wytworzenie takich warunków, iż jest popyt rynkowy na ropę, a więc i cena ropy nie podlega zbyt częstym i drażliwym wahaniom.

Obecna organizacja przemysłu naftowego ujęta jest od strony eksportu produktów naftowych w ten sposób, że eksport ten jest skoncentrowany, i że wszystkie przedsiębiorstwa rafineryjne obowiązane są brać na siebie w równym stosunku proporcjonalnym ciężary eksportu; mniejsze przedsiębiorstwa są od tych ciężarów zwolnione za pewnymi umiarkowanymi opłatami, z których wpływy przeznaczone są na wiertnictwo naftowe lub na efektywne podtrzymanie eksportu produktów naftowych; do-

tąd opłaty te wpłynęły wyłącznie na fundusz wiertniczy.

Przymusu eksportowego produktów naftowych niema, a każde przedsiębiorstwo może swe produkty eksportować lub magazynować. Nie mogą tylko przedsiębiorstwa zbywać na rynku krajowym tych ilości produktów, które są zaliczone do t. zw. masy eksportowej, czyli kontyngentu, przeznaczonego na eksport; cały nawet ten kontyngent eksportowy może być natomiast magazynowany. Kontyngent eksportowy obliczany jest dla każdego przedsiębiorstwa procentowo, na podstawie faktycznych ilości eksportowych w ubiegłych miesiącach. Również i ilość przetwarzanej ropy zależna jest od przedsiębiorstwa rafineryjnego, które może przerabiać jej więcej lub mniej; wszakże im więcej ropy przerobi, tem większą zyska ilość do sprzedaży produktów na rynku krajowym, niezależnie od tego, że tem większa ilość jego produktów trafi do masy eksportowej.

Ten system organizacyjny wytwarza stały popyt na ropę, co pobudza jej producentów do dalszych systematycznych wysiłków zarówno w kierunku eksploatacji złóż znanych, jak i w kierunku poszukiwania nowych złóż ropnych. Te wysiłki dają widome rezultaty, i jesteśmy w ostatnich latach świadkami wielkiego rozwoju kopalnictwa gazu ziemnego, a także w ostatnich miesiącach bardzo udanych prób w dziedzinie kopalnictwa ropnego.

Ewentualne zaniechanie dotychczasowego systemu eksportowego produktów naftowych, pomijając już straty w bilansie handlowym, spowodowałoby osłabienie tempa wiertniczego i w konsekwencji spowodowałoby jeszcze głębszy spadek produkcji ropy i zaniechanie wszelkich prób pionierskich w wierceniach. Należałoby wtedy powołać do życia ze źródeł publicznych wielki fundusz wiertniczy, który przeciwdziałałby powstałemu passywizmowi wiertniczemu. Stosunki bowiem w kopalnictwie naftowym są tego rodzaju, że produkcja miesięczna ropy musi być od producenta odebrana, gdyż nie rozporządza on kapitałem, aby mógł produkować na magazyn, a tem bardziej, aby mógł rozwijać wiercenia. Mieliśmy już w niedalekiej przeszłości przykłady, kiedy produkcja ropy, zdana na łaskę wolnorynkowych kombinacji, doznawała wielkich strat.

Wydatne poparcie wiertnictwa naftowego jest mimo wszystko ciągle aktualne i do sprawy tej prawdopodobnie trzeba będzie przystąpić. Jednakże dzisiejsze warunki gospodarcze i finansowe kraju nie pozwalają na zrealizowanie tych pomysłów, przeto przemysł naftowy, jako całość, musi nieść sam na swoich barkach troskę o utrzymanie choćby dotychczasowego poziomu kopalnictwa

naftowego, skoro to jest podstawa i racja bytu jego egzystencji.

W najbliższych dniach zostanie utworzony wszakże we Lwowie Fundusz Wiertniczy, powstały z odpłat mniejszych przedsiębiorstw rafineryjnych za zwolnienie się od eksportu, i miejmy nadzieję, że i ten narazie zgórą 3-miljonowy fundusz przyczyni się do podtrzymania wiertnictwa naftowego.

Polski przemysł naftowy znajduje się w specjalnie trudnych warunkach, których źródła należy

szukać jeszcze w dewastacyjnej polityce naftowej rządu b. monarchji austriackiej. Nie potrzeba także dodawać, jak wielkie znaczenie nie tylko dla gospodarstwa krajowego, ale i dla gotowości obronnej Państwa ten przemysł posiada. A przeto gospodarcza racja naszego przemysłu naftowego wymaga, aby był on oparty na własnej ropie, i aby kraj nie stał się terenem eksploatacji konsumpcyjnej cudzych przemysłów naftowych.

C. P.

KRONIKA GOSPODARCZA

NARADA GOSPODARCZA

Jak pisaliśmy w zesz. 9 w dn. 29/II r. b. prace Narady Gospodarczej toczyły się w komisjach, których obrady były bardzo ożywione i długotrwałe.

W dn. 2/III r. b. pod przewodnictwem Pana Premiera Marjana Zyndram Kościółkowskiego odbyło się II plenarne zgromadzenie Narady Gospodarczej w wielkiej sali Prezydium Rady Ministrów.

Zgodnie z ustalonym programem zgromadzenie to poświęcone zostało wysłuchaniu sprawozdań z przebiegu obrad i wyników pracy 4 komisji Narady.

Sprawozdania składali kolejno przewodniczący komisji, referując jednocześnie przyjęte rezolucje. W ten sposób ujęte wyniki prac komisji przytaczamy poniżej.

Komisja I Rynku Pieniężnego i Kredytu

Rezolucja I — w zakresie kredytu krótkoterminowego i rolniczego sprzed dn. 1/VII 1932 r.: Zważywszy: 1) że wysokość oprocentowania kredytu jest jednym z najważniejszych czynników produkcji; 2) że należy konsekwentnie dążyć do potaniaenia kredytów; 3) że istnieje ścisła współzależność między bankową stopą dyskontową i oprocentowaniem wkładów; 4) że nadmierne utrudnienia egzekucyjne odbijają się w konsekwencji ujemnie na warunkach kredytu dla zdrowych warsztatów gospodarczych; 5) że warunkiem zasadniczym dla normalnego rozwoju rynku kredytowego jest uzupełnianie się wzajemnie współdziałanie aparatu kredytowego publicznego i prywatnego; 6) że zdrowy i normalny rozwój rynku kredytowego wymaga stworzenia warunków, sprzyjających dalszemu narastaniu wkładów oszczędnościowych, oraz że jednostronna koncentracja wkładów oszczędnościowych zmniejsza środki dostępne dla bankowości prywatnej, jak również dla lokalnego aparatu kredytowego; 7) że zrównanie warunków, w których działają różne typy instytucji kredytowych, powinno się przyczynić do polepszenia istniejącego stanu rzeczy; 8) że konieczne jest dla uzdrowienia obrotu kredytowego dokończenie prac, związanych z likwidacją problemu rolniczych kredytów zamrożonych — należy:

a) obniżyć stopę procentową wkładów przy odpowiedniej obniżce kosztów kredytu;

b) stać na stanowisku różnicowania stopy procentowej od wkładów, płaconej przez instytucje państwowe, komunalne, banki prywatne i spółdzielnie kredytowe (i tym sposobem wyrównać posiadane przez instytucje kredytowe o charakterze publiczno-prawnym przywileje z tytułu ich charakteru), oraz dążyć do uniemożliwienia obchodzenia zarówno stopy wkładowej, jak i kredytowej drogą stosowania dodatkowych premij, względnie kosztów przy kredycie;

c) dążyć do pozostawienia czynnego interesu bankowego krótkoterminowego w zakresie prywatnego życia gospodarczego prywatnemu aparatowi bankowemu;

d) wypracować plan reorganizacji sieci oddziałowej instytucji kredytowych oraz plan koncentracji w szczególności drobnego aparatu kredytowego (K. K. O. i spółdzielnie kredytowe), uwzględniając jednak potrzebę zachowania społecznego aparatu kredytowego, działającego na wsi;

e) ustalić jednolite zasady opodatkowania instytucji kredytowych, tak publicznych, jak i prywatnych;

f) rozciągnąć na cały aparat kredytowy przywilej zwolnienia od zajęcia wkładów do zł 2500;

g) uprościć i przyspieszyć procedurę egzekucyjną, m. in. przez: zrewidowanie ustawowej normy najniższej ceny sprzedaży przy licytacji nieruchomości, uproszczenie podziału sum, uzyskanych z egzekucyj, obniżenie kosztów egzekucyjnych i wzmocnienie nadzoru nad organami egzekucyjnymi, w odniesieniu zaś do długów chronionych (np. rolniczych sprzed 1/VII 1932 r.) — wzmocnić rygor egzekucji jedynie w zakresie obsługi tych długów, przewidzianej przepisami;

h) wydać zalegające rozporządzenia i zarządzenia, umożliwiające wykonanie dekrétów oddłużeniowych, w szczególności zaś wprowadzenie w życie rozdziału II i III i art. 12 rozporządzenia z dn. 24/X 1934 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 94, poz. 841); ma to umożliwić m. in. spłatę zamrożonych kredytów rolniczych listami zastawnymi;

i) ustalić zasady i sposoby spłacalności i obsługi kredytów rolniczych sprzed dn. 1/VII 1932 r., które nie podlegną akcji konwersyjnej przez Bank Akceptacyjny;

j) pogłębić ulgi w zakresie kredytów meljoracyjnych, udzielonych przez P. B. R.;

k) dążyć do stworzenia warunków, umożliwiających czynienie obrotów akcjami;

l) dążyć do udostępnienia dogodnego kredytu dla drobnego przemysłu, kupiectwa i rzemiosła.

Rezolucja II — w zakresie kredytu długoterminowego: Zważywszy: 1) że niski kurs walorów długoterminowych w znacznej mierze utrudnia zdobycie kapitałów w drodze emisji nowych walorów — zarówno gospodarstwu publicznemu jak i prywatnemu; 2) że taki niski kurs walorów świadczy o braku dopływu kapitałów na rynek; 3) że dla życia gospodarczego jest niezbędne odbudowanie warunków, umożliwiających emisję papierów kredytu długoterminowego; 4) że lokowanie walorów publicznych bezpośrednio w instytucjach finansowych lub w instytucjach prawa publicznego, z pominięciem giełdy, nie przyczynia się do regulowania kursu długoterminowych walorów — należy: spowodować aby instytucje finansowe przeznaczyły część gromadzonych oszczędności na nabywanie walorów długoterminowych na giełdzie i przez to przyczyniały się do podniesienia kursu tych walorów (instytucje prawa publicznego winny dokonywać tych zakupów na giełdzie za pośrednictwem właściwych instytucji kredytowych).

Oprócz tych wniosków zajmowała się Komisja I jeszcze innymi wnioskami, które zostały opracowane celem dalszego przekazania ich Rządowi do rozpatrzenia.

Komisja II Obciążeń Publicznych

Rezolucja zasadnicza Komisji stwierdza, że należy przyjąć, iż w związku z kryzysem i w związku ze wzrostem obciążenia dochodu społecznego świadczeniami publicznymi życie gospodarcze znalazło się w szczególnie trudnych warunkach. Niezbędny jest więc wysiłek ku obniżeniu tych świadczeń; zanim jednak do przeprowadzenia zasadniczej reformy będzie można przystąpić, należy starać się w interesie utrzymania równowagi zarówno życia gospodarczego, jako też i równowagi w gospodarstwie państwowym wydać następujące zarządzenia: uporządkować ustawy i przepisy o podatku gruntowym (sprawa regresji w województwach wschodnich, sprawa opodatkowania fundacji i dóbr martwej ręki); zreformować taryfy świadectw przemysłowych; przyznać ułatwienia w podatku obrotowym dla eksportu pośredniego oraz dla drobnych zintensyfikowanych gospodarstw rolnych; wprowadzić w dziedzinie podatku dochodowego ulgi dla inwestycji, ulgi dla amortyzacji, potrącenia t. zw. "zysków sanacyjnych"; wyłączać z dochodu podatkowego koszty nabycia samochodów osobowych o wartości do zł 10 000; wreszcie, usunąć wady w opodatkowaniu osób prawnych. Stwierdzono dalej, że należy rozszerzyć ulgi w opłatach stemplowych dla interesów handlowych, zwłaszcza w t. zw. procesach dostosowawczych (sanacyjnych), oraz zniżyć opłaty od przeniesienia własności nieruchomości przy drobnych transakcjach między rolnikami i przy działach rodzinnych.

W podatkach konsumpcyjnych wysunięto konieczność zniżenia podatku od wina owocowego oraz sformułowano postulat, aby dążyć do obniżenia stawek podatków pośrednich w wypadkach, gdy działają one hamująco na spożycie lub są w dysproporcji z ceną towaru, który obciążają, jak np. środki napędowe.

Wypowiedziała się również Komisja II za celowością dążenia do skasowania podatku wojskowego, którego pobór nie opłaca się.

Dalsze postulaty dotyczą usprawnienia postępowania wymiarowego i odwoławczego, skasowania utrudnienia przy badaniu ksiąg handlowych i gospodarczych oraz przy zbyt uciążliwych wykazach, żądanych w sprawach podatkowych, wreszcie uregulowania i usprawnienia postępowania w sprawach zaległości podatkowych. Wypowiedziano się również za ujednostajnieniem sposobu interpretowania przepisów podatkowych oraz za wydaniem przepisów, któreby normowały i gwarantowały jednolitość oszacowań majątkowych, przeprowadzanych dla celów publicznych, w szczególności dla celów podatkowych, kredytowych, ubezpieczeniowych i t. d.

W sprawach samorządowych na pierwszym punkcie postawiono postulat odciążenia samorządu od szeregu czynności, zleconych samorządowi przez Państwo — jak w debacie sejmowej było podnoszone — narzucanych nieraz samorządom wbrew ustawom i przepisom zasadniczym. Te narzucane czynności dają się tem bardziej samorządom odczuwać, że najczęściej z przydzielaniem nowych czynności samorządom nie idzie w parze przydzielanie nowych źródeł pokrycia, i dlatego większość samorządów znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Komisja wypowiedziała się więc za rewizją tych czynności, zleconych samorządom, idącą w kierunku usprawnienia i potanienia administracji samorządów.

Jeśli chodzi o interesy ludności, Komisja wypowiedziała się, że należy zmniejszyć szereg uciążliwych opłat administracyjnych, pobieranych przez samorządy gmin, jak: opłaty za rowery, za poświadczenia tożsamości osób, zameldowanie nowonabytych koni, za świadectwa pochodzenia zwierząt, drzewa, inspekcji handlowej i t. p., oraz podatek hotelowy. Dalej stwierdzono, że należy skasować w przyszłości podatki od weksli zaprotestowanych oraz rozważyć sprawę przeprowadzenia scalenia dodatku do podatku gruntowego i samolistnych danin państwowych i samorządowych, wymierzanych w stosunku do tego podatku, przy czym wysokość wpływów na cele budowy i utrzymania dróg bitych winna być ustawowo zapewniona oraz samorządom pozostawione prawo stanowienia o wysokości dodatków; do ustawy o świadczeniach w naturze należy wydać takie rozporządzenie wykonawcze, aby nie stała się ona źródłem nowych obciążeń daninami publicznymi.

W sprawach ubezpieczeń społecznych przyjęto rezolucję następującą:

1) należy dążyć do przebudowy i potanienia ubezpieczeń społecznych oraz do ich usprawnienia na drodze uproszczeń przepisów i organizacji;

2) system opłat na rzecz ubezpieczeń wypadkowych należy tak przepracować, aby skłonił on zakłady pracy do wzmocnienia energicznej akcji, mającej na celu zwiększenie bezpieczeństwa pracy, co w konsekwencji winno być jednym z elementów potanienia ubezpieczeń wypadkowych;

3) należy lokować kapitały ubezpieczeń społecznych w taki sposób, aby przynosiły możliwie najwyższy dochód przy zachowaniu pupilarnej pewności;

4) należy uregulować i usprawnić postępowanie w sprawach zaległości.

Pozatem Komisja II uchwaliła następujące tezy w sprawach ogólnych:

1) wprowadzić jednakowe opodatkowanie działalności gospodarczej publicznej i prywatnej oraz stosowanie tej samej procedury wymiaru i poboru;

2) należy dążyć do usunięcia różnic w opodatkowaniu dochodów, płynących z pracy najemnej;

3) należy przyspieszyć zrealizowanie wyników konferencji, przeprowadzonej w jesieni 1935 r. z zainteresowanymi sferami gospodarczymi (Komisja Martina) zwłaszcza, że wykonanie szeregu postanowień tej Komisji merytorycznie nie następuje żadnych wątpliwości ani trudności.

Komisja III Obrotu Towarowego

Dwa są główne cele, do których realizacji dążyć winna nasza polityka gospodarcza w zakresie obrotu zagranicznego, mianowicie: wygospodarowanie możliwie największego salda dodatniego w naszym bilansie handlowym oraz uzyskanie jaknajwyższych obrotów w handlu zagranicznym dla wzmocnienia zatrudnienia, t. zn. dla zrealizowania tego naczelnego celu naszej polityki gospodarczej, którym jest — cytując słowa Pana Premiera — dostarczenie chleba i pracy dla wszystkich obywateli Polski.

Oba te cele były stałymi wytycznymi w pracy podkomisji obrotu zagranicznego. Podkomisja podkreśliła wagę obydwu i dążeniem jej było w miarę możliwości ich szarmonizowanie. Toteż wydawało się, że uzyskanie wzmoczonego obrotu z zagranicą jest trudne do osiągnięcia bez poruszenia zagadnienia poziomu ochrony celnej w Polsce na tle zmianaszłych w poziomie cen światowych oraz w strukturze i położeniu produkcji krajowej. Podkomisja rozważała więc koniecznie niezwłoczne rozpoczęcie prac nad zagadnieniem powyższym. Zwłaszcza w sferach rolniczych postulat ten odczuwany jest bardzo żywo.

Problem wzmocnienia obrotów towarowych z zagranicą ujął pewnie rozbieżności w poglądach na sprawę powyższą pomiędzy sferami rolniczymi i przemysłowymi. Jeżeli chodzi o wywóz, to rolnictwo zainteresowane jest oczywiście jaknajbardziej we wzmocnionym eksporcie płodów rolnych. Jednak również przemysł i rzemiosło pragną uwzględnienia w większej niż dotychczas mierze wywozu artykułów przemysłowych, przystosowanych do eksportu, szczególnie tych, których wzrost wytwórczości odbić się może na większym zatrudnieniu szerokiej mas pracowniczej.

Ze sprawą wywozu ściśle łączy się sprawa przywozu. Przemysł zainteresowany jest w imporcie surowców, potrzebnych dla jego produkcji, oraz tych, których import umożliwia eksport przemysłowy. Rolnictwo zaś zainteresowane jest w imporcie przemysłowym, który nie tylko umożliwi eksport rolniczy, ale też zmniejszy koszt produkcji rolnej przez odpowiednie obniżenie cen środków produkcji. Dzięki pełnemu z obu stron zrozumieniu trudności, w jakich pracuje zarówno rolnictwo, jak i przemysł polski w dobie obecnej — udało się rozbieżności w poglądach z obu stron wyrównać czego wyrazem są proponowane przez podkomisję uzgodnione rezolucje, które zostały oparte na zasadach następujących:

1) preferencji w ochronie produkcji surowców krajowych, zwłaszcza mocno podkreślonej w pracach podkomisji obrotu wewnętrznego, a zaakceptowanej przez obie podkomisje;

2) zliberalizowania przywozu tych surowców, odnośnie do których nie jest prowadzona ochrona rynku wewnętrznego, oraz ułatwień eksportowych w obrocie uszlachetniającym.

Nie udało się uzyskać pełnej jednomyślności w sprawie standaryzacji. Sfery rolnicze domagają się wydania ramowej ustawy standaryzacyjnej — celem stworzenia podstaw prawnych dla standaryzacji artykułów rolnych. Sfery handlowe godzą się na przestudowanie z czynnikami zainteresowanymi dotychczasowymi efektów standaryzacji, nieprzesądając jednak sprawy oparcia jej na podstawach ustawowych

Inne sprawy, poruszone w Komisji III, większej rozbieżności poglądów nie wywołały. Jednomyślnie zwrócono uwagę na konieczność uproszczenia, w porozumieniu z zainteresowanymi czynnikami, przedewszystkiem samorządami, administracji naszego handlu zagranicznego przy konsekwentnym przeprowadzeniu koncentracji decyzji naczelnej i możliwości jaknajdalej idącej decentralizacji funkcji wykonawczych.

Stwierdzono znaczny postęp w pracach naszego aparatu konsularno-handlowego oraz wyrażono nadzieję, że postęp ten odbywać się będzie i nadal, przedewszystkiem w kierunku większej aktywności i ekspansji, i że sprzyjać temu będzie odpowiednie wyszkolenie i przeszkolenie aparatu służby konsularnej.

Dużo uwagi poświęcono zagadnieniom, związanym z popieraniem eksportu, a zwłaszcza z jego finansowaniem, a przedewszystkiem omówiono sprawę kredytów eksportowych, jak również zagadnienia celne i kompensacyjne.

Mocno podkreślono konieczność otoczenia troskliwą opieką naszego młodego kupiectwa w dziedzinie handlu zagranicznego, przedewszystkiem przez odpowiednie przygotowanie go do jego zadań — zarówno teoretycznie, jak i praktycznie. Odpowiednie rezolucje zostały zgłoszone i przyjęte.

W podkomisji obrotu wewnętrznego różnica poglądów uwidoczniła się między przemysłem i rolnictwem tylko przy ustalaniu tez, dotyczących preferencji dla surowców krajowych, przy których rolnictwo wysuwało konieczność zastosowania obok środków preferencji wewnętrznej, na co przemysł się zgadzał, również podwyżki ceł i ograniczenia płaconych przywozowych na artykuły obce, wypierające z rynku surowce krajowe.

Stanowisko rolnictwa, broniące rodzimą produkcję, nie wymaga uzasadnienia.

Zastrzeżenia swe odnośnie postulatu wzmocnienia ochrony celnej przemysł motywował koniecznością stopniowego tylko uniezależnienia się od przywozu z zagranicy — wobec milionowych inwestycji w zakresie przeróbki np. bawełny importowanej i trudności sfinansowania budowy nowych urządzeń, niezbędnych do przerobu włókna krajowego.

Drugą obawą przemysłu w tej sprawie byłoby to, że powstrzymanie surowców zagranicznych nie wyklucza przywozu gotowych wyrobów, wykonanych z tychże surowców, o ile jesteśmy w dalekiej dziedzinie związani w drodze zobowiązań traktatowych. W tym wypadku import nie uległby w rezultacie zmniejszeniu, a tylko przywóz surowca byłby zastąpiony przywozem wyrobów gotowych.

Większość swych prac i dyskusyj podkomisja skoncentrowała na zagadnieniach, dotyczących usprawnienia aparatu wymiany.

Najważniejszym dorobkiem prac podkomisji jest niewątpliwie jednomyślna opinia wszystkich grup, w niej reprezentowanych, o konieczności podjęcia metodycznych i programowych prac nad racjonalną organizacją rynku wewnętrznego, nad wytworzeniem zdrowego aparatu wymiany i zmiany warunków, w jakich aparat ten dzisiaj istnieje.

Powszechnie stwierdzono, że jest to w chwili obecnej jedno z najaktualniejszych zadań, i że wymaga tego najżywoniejszy interes zarówno producentów przemysłowych i rolniczych, jak i wielkich mas konsumentów.

W tym zakresie bardzo znamienne są ogólnie uzgodnione rezolucje, a więc w szczególności i między przedstawicielami handlu indywidualnego i spółdzielczego, stwierdzające, że usprawnienie wymiany wewnętrznej jest jednym ze środków podniesienia konsumpcji, że dobrze zorganizowany aparat wymiany może przyczynić się do zmniejszenia rozpiętości między cenami, uzyskiwanymi przez producenta i płaconymi przez konsumenta, że należy dążyć do stworzenia warunków, umożliwiających rozwój racjonalnych form wymiany towarowej, spółdzielczej i indywidualnej, że należy ustalić normy, gwarantujące równe szanse konkurencji, która obowiązywałaby w jednakowej mierze cały aparat wymiany. Tu należy podkreślić niezmiernie ważne oświadczenie spółdzielców, deklarujących gotowość pracy w równych warunkach bez specjalnych przywilejów.

W związku z uznaną koniecznością organizowania handlu wewnętrznego poświęcono szczególną uwagę sprawie zapewnienia warunków racjonalnego rozwoju handlu oraz usunięcia zasadniczych przeszkód, hamujących ten proces.

W trosce o prawidłową organizację wymiany na rynku wewnętrznym, szczególną uwagę zwrócono na obrót artykułami rolniczymi, gdyż tam niedomagania organizacyjne handlu występują najsilniej.

Wreszcie, wychodząc ze słusznego założenia, że o prawidłowym rozwoju handlu zadecyduje w pierwszym rzędzie należyte przygotowanie do tego zawodu młodego pokolenia — specjalną uwagę poświęcono sprawie szkolnictwa zawodowego.

Poza tym jako zagadnienie specjalne rozważona została przez Komisję sprawa popierania kresów wschodnich,

Jako wniosek końcowy Komisja III zgłosiła następujący dezyderat: należy powołać komisję z udziałem przedstawicieli życia gospodarczego, której zadaniem będzie wypracowanie i przedstawienie Rządowi programu organizacji rynku wewnętrznego.

Komisja IV Zagadnień Inicjatywy Prywatnej, Rentowności i Inwestycji Publicznych.

Rezolucja I. — Najważniejsze praktycznie i ogólnie działające środki poparcia inicjatywy prywatnej polegają na:

1) oddziaływaniu środkami polityki gospodarczej na obniżenie panującej na rynku pieniężnym stopy rentowności od operacji czynnych z punktu widzenia dysponenta kapitałem, a także wzmacnianiu tego rynku oraz rezerwowaniu go w możliwie największym stopniu na potrzeby inicjatywy prywatnej;

2) umiarkowaniu w zakresie świadczeń publicznych i odroceniu od obecnego stanu przeciążenia, a także w poddaniu gruntownej rewizji prawodawstwa podatkowego pod kątem zapewnienia stałości w kalkulacji warsztatów gospodarczych oraz pewności zamknięć bilansowych;

3) wyraźnym uznawaniu zasady rentowności procesów gospodarczych, jako najskuteczniejszego bodźca w kierunku uaktywnienia życia gospodarczego, a zwłaszcza na nieograniczaniu zbytecznym tej rentowności środkami interwencyjnymi;

4) pielęgnowaniu atmosfery zaufania do stałości warunków prawnych i gospodarczych, wśród których ma się odbywać działalność gospodarcza, oraz ciągłości polityki gospodarczej Rządu;

a także w węższym zakresie na:

5) opracowaniu projektu uprzywilejowania podatkowego nowych inwestycji przemysłowych w drodze ustalenia korzystniejszych norm amortyzacyjnych przy potrąceniach od podstaw wymiaru podatku dochodowego, zwłaszcza na rzecz inwestycji, które służyć mają działom produkcji, dotychczas w Polsce nieistniejącym;

6) opracowaniu programu wszechstronnego poparcia t. zw. eksportu pośredniego głównie w drodze stworzenia przez przemysł, a zwłaszcza przez kartele surowcowe oraz państwowe źródła surowca, systemu poparcia wywozu towarów gotowych przez zastosowanie specjalnych cen (w zasadzie eksportowych) na dostawy surowców, przeznaczonych po przerobie na eksport pośredni;

7) rozważeniu środków, leżących w kompetencji administracji podatkowej, których realizacja ułatwiłaby procesy deteżuryzacyjne na rzecz inwestycyjnych;

8) poparciem inicjatywy prywatnej w jej akcji nad podniesieniem gospodarczym ziem wschodnich, przy czym w tym celu należy:

a) przyznać inwestycjom przemysłowym i komunikacyjnym na ziemiach wschodnich pewne specjalne ulgi,

b) stosować w okresie przejściowym w ustawodawstwie zasadę t. zw. klauzuli wschodniej, modyfikującej jednolite postanowienia zunifikowanego ustawodawstwa gospodarczego do odmiennego poziomu i struktury gospodarczej tych ziem,

c) zastosować wobec ziem wschodnich konsekwentną politykę preferencyjną na odcinku taryf komunikacyjnych oraz cen monopolowych i kartelowych¹⁾,

d) zastosować inne środki usunięcia przeszkód w rozwoju inicjatywy, zmierzającej do wykorzystania i waloryzacji miejscowych bogactw naturalnych;

9) poparciem przemysłu domowego oraz chałupnictwa, jako pożądanego form industrializacji wsi, przez szereg stojących do dyspozycji środków polityki gospodarczej Państwa, przez wysiłek czynników społecznych oraz samorządu gospodarczego.

Ponadto przedstawiciel właścicieli nieruchomości zgłosił postulat, dotyczące polityki mieszkaniowej.

Rezolucja II. — W związku z koniecznością pozytywnego oddziaływania na ogólną atmosferę zaufania do stałości podstawowych stosunków gospodarczych i pobudzenia w związku z tem inicjatywy prywatnej, uczestnicy Narady Gospo-

¹⁾ Co do tezy I 8 c zostało zgłoszone zastrzeżenie ze strony jednego z członków Komisji.

darezej przywiązują największą wagę do prac powołanej uchwałą Rady Ministrów Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych, mającej na celu: a) ograniczenie działalności gospodarczej Państwa, b) zrównanie warunków pracy przedsiębiorstw państwowych i prywatnych oraz c) usprawnienie gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

Rezolucja III. — Uczestnicy Narady stwierdzają, że nadmierne reglamentacja obrotów gospodarczych i także interwencjonizm w stosunki gospodarcze wpływają w gospodarstwie polskim wysoce hamująco na rozwój inicjatywy prywatnej oraz na rentowność procesów gospodarczych.

Należy dążyć więc do ułatwień dla życia gospodarczego przez uproszczenie ustawodawstwa, przyspieszenie toku spraw w urzędach i sądach, zastrzeżenie kryteriów przy wszczynaniu spraw spornych oraz zniesienie zbędnych i nadmiernie rozbudowanych przepisów administracyjnych.

Sfery gospodarcze przywiązują wielkie znaczenie do uwzględnienia w najszerzej mierze zebranych materiałów i wynikających stąd wniosków, sformułowanych przez Międzyministerjalną Komisję Współpracy z Samorządem Gospodarczym — w odniesieniu do usunięcia przerosłów interwencjonizmu administracyjnego oraz reglamentacji obrotów gospodarczych.

Rezolucja IV. — W obliczu naczelných potrzeb obrony narodowej, w obliczu zaostrzającej się kwestji demograficznej i socjalnej, w imię wreszcie spotęgowania materialnych sił Narodu — uczestnicy Narady Gospodarczej z najwyższym naciskiem podkreślają konieczność silnego wzmocnienia tempa uprzemysłowienia kraju i apelują do Rządu o wypracowanie programu zaktywizowania polityki gospodarczej w tym kierunku, w ramach inicjatywy prywatnej.

Rezolucja V. — Uczestnicy Narady Gospodarczej stwierdzają, że obroty gospodarcze wykazują od dłuższego czasu zanik rentowności, zarówno w przemyśle, jak i w rolnictwie, że ten brak rentowności wyczerpał gospodarstwo narodowe Polski, osłabił zdolność wytwórczą w przemyśle i w rolnictwie, stał się najpoważniejszą zaporą w rozwoju gospodarczym kraju.

Zważywszy, że rentowność warsztatów produkcyjnych jest podstawowym warunkiem ożywienia gospodarczej inicjatywy prywatnej, że stwarza podstawy dla poprawy bytu najszerzych mas zatrudnionych w produkcji, że stanowi najważniejszy czynnik narastania dochodu społecznego, a co za tem idzie — również czynnik wytwarzania stałych źródeł dochodu dla budżetów publicznych — należy uznać za najbardziej kapitalne zagadnienie gospodarcze przywrócenie, względnie poprawę rentowności warsztatów produkcyjnych.

Rezolucja VI. — Polityka cen winna być scharmonizowana z zasadniczą przesłanką ogólnej polityki gospodarczej, t. j. z przywróceniem rentowności i ożywieniem inicjatywy prywatnej we wszystkich dziedzinach gospodarstwa narodowego. Polityka cen winna posługiwać się środkami gospodarczymi, dostosowanymi do sytuacji na rynku i do jego struktury.

Rezolucja VII. — Państwo winno w przyszłości zaniechać stosowania przymusowej kartelizacji w nowych dziedzinach wytwórczości oraz poddać rewizji i ograniczyć obecny stan takiej kartelizacji, jednak z zastrzeżeniem — tam, gdzie one zachodzą — momentów szczególnej wagi gospodarczej lub społecznej.

Rezolucja VIII. — W działalności Państwa nie powinien mieć miejsca t. zw. samarytanizm gospodarczy, polegający na przychodzeniu z pomocą przedsiębiorstwom, które w wyniku walki konkurencyjnej znalazły się w trudnościach, z zastrzeżeniem momentów szczególnej wagi gospodarczej lub społecznej.

Walka konkurencyjna na rynku wewnętrznym, jeśli ma spełniać swoją rolę ekonomiczną — utrzymywania na rynku przedsiębiorstw zdolnych i silnych, zdolnych do najlepszego obsłużenia rynku — nie może być przekreślana przez podtrzymywanie przedsiębiorstw, które w tej walce okazały się najsłabszymi.

Rezolucja IX. — Inwestycje publiczne są jednym z zasadniczych punktów wyjściowych ożywienia i rozwoju życia gospodarczego. Inwestycje publiczne winny być prowadzone: 1) w granicach środków, będących do dyspozycji Skarbu Państwa i samorządów, zgodnie z obowiązującymi ustawami, 2) w granicach możliwości rynku kapitałowego, krajowego i zagranicznego, wyzyskiwanego przez: a) Państwo i samorząd, b) inicjatywę prywatną.

Plan inwestycyjny, jak i coroczna jego realizacja — winny być ustalane w ścisłym porozumieniu z przedstawicielami życia gospodarczego.

Rezolucja X. — Winna być ustalona hierarchja inwestycji publicznych, oparta na: a) potrzebach obrony narodowej; b) efektach rentowności bezpośredniej (koleje, elektroenergie, gazownie i t. p.), c) efektach rentowności pośredniej (np. drogi lądowe i wodne, meljoracje podstawowe, urządzenia kapitalne dla usprawnienia obrotu artykułami rolnymi i t. p.), d) wreszcie, na efektach socjalnych — złagodzenia bezrobocia w miastach i wsiach (niektóre inwestycje miejskie, przemysł ludowy i t. p.).

Rezolucja XI. — Inwestycje publiczne nie powinny: a) wyczerpywać środków rynku kapitałowego, b) stwarzać konkurencji już istniejącym przedsiębiorstwom; c) nie należy też podejmować robót kosztownych, a nierentowych.

Rezolucja XII. — Inwestycje przemysłowe winny iść w kierunku regeneracji, względnie rozszerzenia tych zakładów przemysłowych, które przerabiają wyłącznie surowce krajowe, przedewszystkiem zaś surowce rolnicze.

Stwierdzając, że podczas obrad Komisji IV w założeniu programowym istniała zupełna jednolitość zapatrywań co do konieczności silnego rozwoju przemysłu w Polsce, należy podkreślić, że w zgłoszonych tezach oraz w przebiegu dyskusji powstała różnica zapatrywań co do niektórych podstawowych założeń polityki gospodarczej. Różnice te obrazują poniższe tezy, zgłoszone przez referenta rolniczej i przez referenta przemysłowego. Brzmia one, jak następuje:

Stanowisko rolników: Wobec szczupłości finansowych środków, jakie można przewidywać na cele ożywienia gospodarstwa narodowego, wobec wielkiej przewagi liczebnej ludności wiejskiej, wobec małej elastyczności spożycia artykułów rolniczych przez ludność miejską i wielkiej elastyczności konsumpcji wiejskiej wogóle, a w zakresie artykułów przemysłowych w szczególności — należy natychmiast skoncentrować maksimum wysiłku na przywrócenie w pierwszym rzędzie opłacalności gospodarstw wiejskich i ich siły nabywczej, działając równocześnie przez możliwie wszechstronne podnoszenie strony dochodowej gospodarstw rolnych oraz przez dalsze konsekwentne obniżanie ich obciążeń.

Bez odbudowy siły nabywczej wsi niemożliwy będzie w warunkach polskich szeroki rozwój przemysłu i rzemiosła, który przecież stanowi jeden z najistotniejszych warunków zarówno obrony kraju, jak i przywrócenia równowagi w układzie strukturalnym Państwa Polskiego, niemożliwe również będzie spotęgowanie obrotów gospodarczych, a w konsekwencji wzrostu dochodu społecznego.

Stanowisko sfer przemysłowych: Sfery przemysłowe w całej rozciągłości doceniają doniosłą rolę konsumenta wiejskiego, wypowiadają jednak zdecydowany pogląd, że możliwości rozwojowe konsumpcji artykułów przemysłowych przez wieś są dość znacznie ograniczone wobec małej dynamiki przychodów gotówkowych rolnictwa, wynikającej z mniejszej elastyczności zbytu płodów rolnych i małych szans silniejszego wzrostu cen rolnych. Znacznie większe możliwości szybszego rozwoju konsumpcji artykułów przemysłowych istnieją ze strony miast, a to zarówno ze względu na fakt, że w obrębie miasta poszczególne warstwy produkujące i udzielające usług są dla siebie wciąż rosnącymi wzajemnymi rynkami zbytu, a także ze względu na postępujący proces urbanizacji kraju.

Poza wymienionymi rezolucjami zgłoszony został w Komisji IV cały szereg niezmiernie ciekawych postulatów i uwag, które bądź w szczegółach rozwijały lub pogłębiały wysunięte tezy zasadnicze, bądź poruszały zagadnienia niewiązane się ściśle z zadaniami Komisji. Do zasługujących niewątpliwie na uwagę zaliczyć można postulaty, zgłoszone przez przedstawiciela świata pracy co do zapewnienia ochrony drobnym akcjonariuszom, wprowadzenia prawa o księgowych przysięgłych i inae. Niemniej interesującymi wnioskami są następujące: nakierowanie na wieś akademickiej młodzieży handlowej; popieranie wynalazczości polskiej na konstrukcję maszyn, któreby umożliwiły domową wytwórczość towarów z surowców krajowych; stworzenie takich warunków na rynku, któreby spowodowały naturalne zapotrzebowanie na mechaniczne środki przewozowe i najszerzy ich zbytu, przyczyniając się tem samem do rozwoju motoryzacji.

Po wysłuchaniu sprawozdań z prac poszczególnych komisji Narady Gospodarczej głos zabrał Pan Wicepremier Kwiatkowski, który odczytał zgłoszony przez P. Rektora Staniewicza wniosek

formalny następującej treści: „Upoważnia się Prezydium Zjazdu w porozumieniu z PP. Prezesami poszczególnych komisji do nadania ostatecznej redakcji rezolucjom komisji. Po wyrażeniu przez zgromadzenie zgody na wniosek Pan Wicepremier udzielił głosu członkowi Prezydium Narady P. Prezesowi Jaworowskiemu dla wysłuchania jego opinii, jako człowieka, patrzącego na zagadnienia gospodarcze ze stanowiska świata pracy.

Na zakończenie obrad przemówił Pan Premier Marjan Zyndram-Kościałkowski, składając oświadczenie, zamykające trzydniowe obrady Narady Gospodarczej:

„Narada Gospodarcza, w której przygotowanie i przeprowadzenie włożone zostało zarówno ze strony licznych przedstawicieli życia gospodarczego i nauk ekonomicznych, jak i przez reprezentantów Rządu sporo wysiłku i dobrej woli — dobiega końca. Pozytywne skutki materialne tej Narady realizować się będą stopniowo i systematycznie. Rząd z całym poczuciem odpowiedzialności, z najlepszą wolą rozpatrzy zgłoszone postulaty, wskazania i uwagi i dążyć będzie do ich scharmonizowania w działaniu programowym i celowym, zmierzającym ku przełamaniu obecnych trudności i braków.

Materiał sprawozdawczy z obrad komisyjnych wskazuje, że wysunięte zostały w poważnej części takie postulaty, które i Rząd uważał za niezbędne dla wzmocnienia życia gospodarczego i dla oddziaływanie w kierunku wzmoczenia lub ustalenia rentowności w procesach wytwarzania i wymiany. Też sprawy te będą mogły znaleźć stosunkowo szybkie pozytywne załatwienie. Praca ta wymagać będzie i nadal ścisłego kontaktu i współdziałania z reprezentantami społeczeństwa, z przedstawicielami poszczególnych grup i interesów gospodarczych. Przy realizacji konkretnych decyzji i rozstrzygnięć Rząd nawiąże i wzmocni kontakt z ugrupowaniami i instytucjami, reprezentującymi zarówno pracę, jak i kapitał, zarówno rolnictwo i przemysł, jakoteż handel i rzemiosło. Decyzje podstawowe, wymagające sankcyj ustawowych, będą skierowane następnie do Izb Ustawodawczych, a tem samem umożliwiona będzie ich publiczna dyskusja. Ale i w zakresie innych rozstrzygnięć gospodarczych Rząd pragnie, by społeczeństwo było poinformowane o podejmowanych pracach i mogło współdziałać zarówno przez udział w oświetlaniu tych zagadnień, jako też, by mogło dostosowywać i harmonizować własne wysiłki z wysiłkami i pracami instytucji państwowych. Najbardziej obiektywniejszy sąd pozwala ustalić, że Narada ta przyniosła więcej rezultatów pozytywnych — organizacyjnych i psychicznych, niż można było oczekiwać, i zlekceważyć ich niewolno.

Dyskusje na posiedzeniach plenarnych i komisyjnych stały nie tylko na wysokim poziomie, ale wykazały, jak szeroki zasięg społeczny objęła rzetelna troska o przyszłość gospodarczą naszego Narodu i Państwa. Pod naciskiem tej świadomości i woli przeszły na drugi plan postulaty nieistotne, spory drugorzędne, ciasne tendencje egoizmu interesów; wybijały się natomiast na plan pierwszy dążenia, mające na celu uzdrowienie całego gospodarstwa społecznego. Pogłębiło się znacznie w całym społeczeństwie zrozumienie, że próba przerzu-

ciania skutków kryzysu światowego z jednej grupy społecznej na drugą nie prowadzi do celu. Im więcej przejawiało się w świecie egoizmu interesów, tem silniej szalał kryzys, tem głębiej wdierał się do tych właśnie fortyfikacji, które pragnęły odseparować swój stan posiadania od jakichkolwiek strat.

Straty, spowodowane przez kryzys, są wielkie i powszechne. I Państwo, i funkcjonariusze państwowi, i świat pracy, i rolnictwo, i przemysł, i handel i banki poniosły w tym okresie straty, a żadne szluczne środki czy zabiegi nie wydały rezultatów trwałych i pomyślnych dla wszystkich warstw społecznych. Przeciwnie, tak zroszczały i naturalny psychiczny opór przeciwko ujawnieniu tych strat, przeciwko sporządzeniu symbolicznego i generalnego bilansu zamknięcia tego deficytowego okresu życia pogarszały tylko sytuację ogólną i utrudniały znalezienie trwałego punktu oparcia.

Obecnie przejawia się zdrowa tendencja do otwarcia nowego rachunku życia — życia, niepozabawionego trudności i oporów, ale opartego o świadomość, że skutków kryzysu przeczekać nie można i nie należy, a poprawa sytuacji zależeć będzie przede wszystkim od naszej własnej pracy, uwzględniającej równomiernie istotne potrzeby wszystkich zainteresowań społecznych.

Drugim, szczególnie ważnym doświadczeniem, ujawnionem w toku trwania obecnej Narady, jest fakt, iż w przeważającej części spraw zasadniczych istnieje całkowita zbieżność poglądów pomiędzy wsią i miastem, pomiędzy reprezentantami zorganizowanego rolnictwa oraz zorganizowanego przemysłu, handlu i banków. Fakt ten nie tylko ułatwi Rządowi pozytywne ustosunkowanie się do szeregu postulatów, ale zarazem wskazuje, że procesy organicznej odbudowy gospodarczej wynikają z istotnej potrzeby i świadomości samego społeczeństwa.

Gdy więc w warunkach obiektywnych ujawniają się coraz wyraźniej fakty gospodarcze, wskazujące na załamanie się linii depresji w górę, tem śmielej i Rząd i społeczeństwo w zgodnym wysiłku mogą podejmować realne prace dla przyspieszenia i wzmocnienia tych procesów, które stopniowo realizować będą hasło: pracy i chleba dla tak ciężko dotkniętych klęską kryzysu naszych obywateli.

Te obiektywne fakty stwierdzić można w następujących zjawiskach:

- 1) tendencja w oszczędności i planowości czynienia wydatków zarówno w zakresie budżetów publicznych, jakoteż i prywatnych została bardzo znacznie wzmocniona;
- 2) koszty własne produkcji zostały w okresie kryzysu bardzo znacznie obniżone, i stąd stosunek warsztatów, pracujących rentownie, do warsztatów deficytowych znacznie się poprawił (zjawisko to potwierdzają opublikowane bilanse instytucji finansowych i gospodarczych);
- 3) zgodnie zostało ustalone przez wszelkie czynniki gospodarcze i państwowe, że gospodarka publiczna tylko w ograniczonej mierze powinna korzystać z rynku pieniężnego;
- 4) istnieje zgodna opinia — zarówno w Rządzie, jak i w ugrupowaniach gospodarczych i społecznych — że przerosty kryzysowe winny być

systematycznie likwidowane, a warunki rozwoju gospodarczego, a w szczególności dla ekspansji inicjatywy prywatnej polepszone i ustabilizowane.

Tak więc ulegnie zbadaniu i ograniczeniu ingerencja formalno-prawna i gospodarcza ze strony czynników państwowych, poddany będzie rewizji rozdział obciążeń publicznych, zakończona będzie akcja konwersyjna i likwidacyjna w zakresie długów przedkryzysowych, natomiast wzmocnione zostaną rygory egzekucyjne w odniesieniu do nowych długów i zaległości, przy uproszczeniu procedury, wreszcie zbadane będą z punktu widzenia potrzeb obecnej polityki handlowej i gospodarczej elementy tak podstawowe, jak np. oprocentowanie wkładów i kredytów i t. p.

Prace te dokonane będą w porozumieniu z życiem gospodarczym, w zgodzie z zasadniczymi interesami gospodarczymi Państwa, z nastawieniem na wzmocnienie produkcji, rozszerzenie handlu i konsumpcji.

Muszę jednak stwierdzić ponownie, iż byłoby błędem i złudzeniem, gdyby poddać się przekonaniu, iż nawet po wykonaniu ustalonych przez obecną Radę zaleceń rozpocznie się proces szybko i automatycznego rozwoju.

Państwo może stworzyć normy i ramy dla postępu gospodarczego w miarę wzmocnienia własnych sił skarbowych, naruszonych również przez kryzys, Państwo może umacniać te procesy zarówno przez liberalniejszą politykę w zakresie obciążeń publicznych, jakoteż i przez ułatwienie procesów kapitalizacji oraz prowadzenie inwestycji publicznych, tworzących platformę rozwoju nowych procesów gospodarczych.

Ale ramy te wypełnić może tylko praca całego społeczeństwa i jego wiara w skuteczność własnych wysiłków.

Za przejaw tej wiary we własne siły, który dość wyraźnie dominował w obecnych naradach, za wyśięk obywatelskiej dobrej woli w znalezieniu wskazań dla życia gospodarczego w imię dobra powszechnego i dobra Państwa składam PP. Uczestnikom Narady Gospodarczej szczerze podziękowanie i wyrażam przekonanie, że Rząd, który udowodnił, że potrafi pracować, wyciągnie praktyczne konsekwencje z tej Narady. Sądzę, że nietylko w imieniu własnym, ale także w imieniu wszystkich obecnych winien jestem złożyć serdeczne podziękowanie i wyrazy wdzięczności Panu Wicepremierowi Kwiatkowskiemu za tak wydatną pracę nad zorganizowaniem i zrealizowaniem naszej konferencji.

SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SEJMU. — Dn. 6/III odbyło się posiedzenie Sejmu, na którym przez I czytanie przeszedł projekt ustawy o zniesieniu ordynacji familijnych. Następnie Pos. Wojnar-Byczyński referował rządowy projekt ustawy o użyciu broni przez wartowników cywilnych, zatrudnionych w poszczególnych działach administracji wojskowej i w przedsiębiorstwach wojskowych. Izba przyjęła ten projekt ze zmianami, zgłoszonymi przez Komisję. Bez zmian Sejm przyjął rządowy projekt w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/XII 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny. Referował Pos. Wojnar-Byczyński. W sprawozdaniu Komisji Prawniczej Sejm przyjął nast. rządowe projekty ustaw: w referacie Pos. Hyli — projekt ustawy w sprawie przechowania wkładów, złożonych we wspólnych kasach sierocych w okręgu Sądu Okręgowego w Cieszynie, oraz w referacie Pos. Krzczunowicza — projekt ustawy o wydawaniu „Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych”, oraz w referacie Pos. Zakrockiego — projekt ustawy o zamianie nieruchomości państwowej — wszystkie 3 bez zmian. Z drobnymi zmianami, wprowadzonymi przez Komisję Pracy, Sejm przyjął — w referacie Pos. Szczepańskiego — projekt ustawy referenta w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/XII 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

PRACE KOMISYJ SEJMU. — Dn. 27/II b.r. odbyło się posiedzenie Komisji Budżetowej, na którym Pos. Hoffman referował 3 wnioski poselskie, dotyczące zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 22/XI 1935 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych. Wniosek referenta najdalej idzie w zmianie powyższego dekretu, gdyż przywraca emerytom wojskowym i cywilnym policzalność do emerytury lat, spędzonych na służbie w państwach zaborczych — w sensie obowiązującym przed wydaniem tego dekretu. Drugi wniosek — Pos. Ks. Lubelskiego — nieco mniej dalekoidący, gdyż godzi się na zmniejszenie lat służby wojskowej, zaliczonych do emerytury, przywracając pozatem emerytom prawa nabyte. Wniosek Pos. Pochmarzkiego rozszerza na Kawalerów Krzyża Walecznych i Medalu Niepodległości korzystniejszą policzalność lat z tytułu służby w państwach zaborczych. Referent podnosi, że Ministerstwo Skarbu odniosło się nieprzychylnie do tych wniosków, wychodząc ze względów zasadniczych, iż służba w państwach zaborczych nie może być traktowana narówni ze służbą w Państwie Polskim. Referent podkreśla, że ter-

min „w państwach zaborczych“ nie jest właściwy, gdyż była to praca dla społeczeństwa polskiego. Mówca podnosi, że należy szukać oszczędności nie w emeryturach, a w dodatkach funkcyjnych i służbowych, których wysokość, według zestawień referenta, wynosi ok. zł 80 milin., z czego prawie połowa przypada na dodatek wyrównawczy, który przyznany został przy zaszergowaniu. Do swojego projektu referent proponuje dodanie 2 artykułów, dotyczących obniżek dodatków funkcyjnych i służbowych. Referent proponuje, by Komisja zwróciła się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o przedłożenie danych liczbowych co do tego, ilu urzędników i jakie otrzymuje dodatki funkcyjne, oraz jakie oszczędności możnaby osiągnąć przez odjęcie uposażenia emerytalnego tym emerytom, którzy pobierają uposażenie, jako pracownicy kontraktowi na stanowiskach samorządowych i państwowych, o ile to ostatnie uposażenie przekracza zł 500. Zabierał głos P. Wiceminister T. Lechnicki, który oznajmił, że Rząd nie może przychylić się do zgłoszonych projektów ustaw, ponieważ one spowodowałyby wydatki, na które niema pokrycia w budżecie. P. Wiceminister przeprowadza dowodzenie, że w okresie spadającego dochodu społecznego — emerytury nie zostały potraktowane szczególnie dotkliwie, gdyż od 1928 r. dochód emerytalny jednostki spadł o 29 — 35%. Pozatem Rząd stoi na stanowisku, że emeryci za służbę w Państwie Polskim mają inny tytuł do traktowania przez Państwo zobowiązań niż emeryci, którzy zgłaszają pretensje do Skarbu Państwa z tytułu przejścia przez Państwo Polskie sukcesji po państwach zaborczych. Wiceminister przytacza, że w szereg pretensyj do Skarbu Państwa z powyższego tytułu pretensje emerytalne zostały uprzywilejowane. Rząd oznajmia, że powoła komisję, której zadaniem będzie przeprowadzenie zagadnienia emerytalnego, wezmą w niej udział przedstawiciele Sejmu i emerytów, poczem stosowny projekt ustawy zostanie Sejmowi przedstawiony. Wobec niezgodzenia się Rządu na projekty ustaw, będące na porządku dziennym, P. Wicemarszałek Byrka przedstawił Komisji projekt sprawozdania Komisji na plenum, wyrażający się w tem, iż wobec braku zgody Rządu Komisja nie mogła merytorycznie traktować 3 projektów ustaw poselskich, dotyczących spraw emerytalnych. Po dyskusji — wniosek został przyjęty.

Dn. 3/III b.r. obradowała Specjalna Komisja nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy z dn. 18/XII 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny. Referował Pos. Wojnar-Byczyński. Ustawa z 1920 r. normowała te sprawy w czasie wojny, obecny

projekt zmiany normuje je również w czasie mobilizacji oraz w innym czasie, uznanym za konieczny.

Tak zostały unormowane sprawy, dotyczące kolei oraz dróg lądowych i wodnych. Dla ujęcia całości tych zagadnień konieczne jest podporządkowanie interesom obrony Państwa również i spraw tele-radio-fonicznych i pocztowych. Projekt z małymi zmianami stylistycznymi został przez Komisję przyjęty.

Dnia 3/III b. r. na Komisji Administracyjno-Samorządowej odbywał się dalszy ciąg dyskusji nad projektem ustawy o odpowiedzialności służbowej członków organów zarządzających i funkcjonariuszów w samorządzie terytorjalnym.

Dn. 3/III b. r. odbyło się posiedzenie Komisji Pracy, na którym Pos. Szczepański referował swój wniosek, dotyczący zmiany ustawy z dn. 18/XII 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu. W art. 16 ustawy wnioskodawca proponuje dodać ustęp, głoszący, że wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych przysługuje pracownikowi nawet w wypadku, gdy przedsiębiorca nie uzyskał pozwolenia na przedłużenie czasu pracy z tych, czy innych względów. Komisja projekt z poprawkami stylistycznymi przyjęła.

Dn. 3/III b. r. Komisja Prawnicza obradowała nad rządowym projektem ustawy o prawie wekslowem. W wyniku dyskusji postanowiono stworzyć Podkomisję, do której weszli Posłowie: Szczepański, Krzeczunowicz, Olszewski, Sommerstein i Zakrocki, jako referent projektu ustawy. Postanowiono powołać jako rzeczoznawców PP.: A. Chelmońskiego, St. Schultzę i W. Fajansa.

Dn. 4/III b. r. na Komisji Prawniczej po referacie Pos. Pimonowa toczyły się obrady nad projektem ustawy o wywłaszczaniu nieruchomości państwowych na cele budowy portu i innych urządzeń morskich. Debaty nad tą sprawą nie ukończono. Następnie w referacie Pos. Hyli Komisja przyjęła z pewnymi poprawkami stylistycznymi rządowy projekt ustawy w sprawie przerachowania wkładek, złożonych we wspólnych kasach sierocych w okręgu Sądu Okręgowego w Cieszynie. Również przyjęty został rządowy projekt ustawy o wydawaniu „Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych”. Referował Pos. Krzeczunowicz. Odbył się również referat Pos. Krzywoszyńskiego o rządowym projekcie ustawy o sprzedaży i zamianie niektórych nieruchomości państwowych. W projekcie tym Rząd wnosi o zezwolenie na sprzedaż gruntów leśnych nadleśnictwa Piotrków w woj. łódzkiej, o pow. 300 ha, majątku Chocęca Wielka o pow. 431 ha, maj. Kunowo o pow. 501 ha i maj. Nyszczewice o pow. 780 ha oraz o zamianę części maj. Żydowo o pow. 162 ha na maj. Wygoda o pow. 855 ha. Dyskusja nad tym projektem ustawy nie została zakończona.

Dn. 4/III b. r. na Komisji Administracyjno-Samorządowej został przyjęty z licznymi poprawkami — ok. 90 — projekt ustawy o odpowiedzialności służbowej członków organów zarządzających i funkcjonariuszów w samorządzie terytorjalnym. Komisja odrzuciła 26 poprawek, które zostaną zgłoszone na plenum jako wnioski mniejszości. Referował Pos. Krukowski.

Dn. 4/III b. r. Komisja Rolna obradowała nad wnioskiem Pos. Hyli w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 28/X 1933 r. o przejmowaniu gruntów za niektóre należności pieniężne. W dyskusji przemawiający

posłowie wypowiedzieli się za zaostrzeniem rygorów przy przejmowaniu gruntów za te należności. Sprawę odroczone dla sprecyzowania poprawek i uzgodnienia ich z Rządem.

Dn. 5/III b. r. odbyło się posiedzenie Komisji Administracyjno-Samorządowej, na którym Pos. Dudziński referował wniosek Pos. Prystorowej o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach. Referent podnosi, że z wysokiej ceny konsumpcyjnej mięsa tylko połowę otrzymuje producent-rolnik. Przyczyną tego jest zła organizacja handlu mięsem, szeregi pośredników i podatki na rzecz gmin miejskich, oraz podatek na rzecz gminy żydowskiej na skutek istnienia uboju rytualnego. Referent dowodzi, że ubój rytualny jest antyhigieniczny i antyhumanitarny. Zniesienie tego uboju i jego zakaz przyczyni się do uporządkowania rynku mięsnego. Referent przytacza, że dodatkowe koszty uboju rytualnego, które obciążały konsumenta, wyniosły w 1932 r. ponad zł 28 miljn., do tego dochodzą straty na skórkach w wys. ok. zł 11 miljn., co powoduje, że sprowadzać musimv skóry z zagranicy. Łącznie straty na uboju rytualnym oblicza referent na zł 69 miljn. rocznie. Oprócz tych uchwytanych strat — są i inne dodatkowe, wynikające z dezorganizacji handlu, obliczają je na zł 70 miljn. Referent zgłasza 2 poprawki do ustawy: możliwość — w wypadkach nagłych — nieogłoszenia zwierząt oraz przesunięcie terminu wejścia w życie ustawy do dn. 1/IV 1937 r. Po dyskusji w której zabrał głos Wiceminister Ks. Żongolowicz oraz po przemówieniach rzeczoznawców Komisja projekt ustawy uchwalała.

Na temże posiedzeniu Komisja przyjęła projekt ustawy Pos. Michałowskiego w sprawie uchylecia ustawy z dn. 11/III 1850 r., dotyczącej zobowiązania gmin do odszkodowania straty, powstałej przy zbiegowiskach publicznych. Również na tem posiedzeniu Pos. Kroebl referował rządowy projekt ustawy o uposażeniach w samorządzie terytorjalnym. Dyskusja nie została ukończona.

Dn. 5/III b. r. na Komisji Rolnej toczyła się dyskusja nad rządowym projektem ustawy o mleczarstwie. Referował Pos. Gromada.

Dnia 6 marca b. r. na Komisji Administracyjno-Samorządowej toczyła się dyskusja nad rządowym projektem ustawy o uposażeniach w samorządzie terytorjalnym.

PRACE KOMISYJ SENATU. — Dnia 3/III b. r. na Komisji Budżetowej Senatu odbyło się głosowanie nad ustawą skarbową i preliminarzem budżetowym na rok 1936/37. Do art. 6 ustawy skarbowej przyjęta została poprawka, upoważniająca Rząd do zwiększenia wydatków na służbę bezpieczeństwa, o ile dochody Min. Spraw Wewnętrznych będą większe od prelinimowanych. W głosowaniu ustawa skarbową wraz z preliminarzem została w brzmieniu sejmowym przyjęta. Komisja przyjęła również szereg rezolucyj.

W dn. 4 i 5/III b. r. Komisja Administracyjna Senatu obradowała nad projektem ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym. Referował Sen. Słiwiński.

KOMISJA KONTROLI DŁUGÓW PAŃSTWA. — Dn. 27/II b. r. w wykonaniu pkt. 3 art. 2 ustawy o kontroli parlamentarnej nad długami Państwa — nastąpiło ukonstytuowanie Komisji Kontroli Długów Państwa. Przewodniczącym wybrany został P. Sen. Evert, wiceprzewodniczącym — P. Pos. Zaklika, sekretarzem — P. Sen. Bisping, zastępca — P. Pos. Gauza.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICCTWO WĘGLOWE

WYWÓZ WĘGLA KAMIENNEGO W LUTYM 1936 R. przedstawiał się — według danych tymczasowych — następująco (w tys. tonn):

Kraje	Luty		Stycz.		Wzrost (+) lub spadek (-) w stosunku do stycznia	
	1933	1934	1935	1936		
Rynki środkowo-europejskie	111	104	89	69	54	- 15
Austria	90	76	62	69	52	- 17
Czechosłowacja	21	27	27	—	2	+ 2
Niemcy	—	1	—	—	—	—

Rynki skandynawskie	293	211	196	364	234	- 130
Szwecja	133	148	132	251	168	- 83
Norwegja	77	23	37	37	46	+ 9
Danja	80	33	25	63	19	- 44
Islandja	3	3	2	1	—	- 1
Finlandja	—	4	—	12	1	- 11
Rynki bałtyckie	8	—	3	5	—	- 5
Łotwa	8	—	3	5	—	- 5
Rynki zachodnio-europejskie	144	191	131	180	142	- 38
Francja	81	66	79	122	90	- 32
Belgja	17	48	31	41	34	- 7

Holandja	5	17	16	12	10	+	2
Irlandja	36	58	—	—	—	—	—
Szwajcaria	5	2	5	5	8	—	3
Rynki południo- wo-europejskie	128	141	155	109	88	—	21
Włochy	121	122	134	84	74	—	10
Jugosławia	—	5	—	—	—	—	—
Rumunja	—	—	6	—	—	—	—
Grecja	7	14	11	21	11	—	10
Hiszpanja	—	—	4	—	—	—	—
Malta	—	—	—	4	3	—	1
Rynki pozaeuro- pejskie	16	29	9	26	21	—	5
Algier	16	2	4	4	2	—	2
Egipt	—	15	5	12	7	—	5
Pozostała Afryka	—	3	—	—	—	—	—
Argentyna	—	8	—	10	12	+	2
Inne kraje	—	1	—	—	—	—	—
Węgiel okrętowy	16	33	36	50	42	—	8
Razem zagranicę:	716	709	619	803	581	—	222
W. M. Gdańsk	20	22	25	24	22	—	2
Ogółem	736	731	644	827	603	—	224
Przeładunek w portach:							
w Gdyni	257	233	375	548	406	—	142
w Gdańsku	334	362	154	213	142	—	71
Razem:	591	595	529	761	548	—	213

Eksport węgla kamiennego w lutym—przy tej samej liczbie dni roboczych (25) co w styczniu—zmalął o 224 tys. t (27·09%) i wynosił 603 tys. t, pozostając niższy o 41 tys. t (6·37%) od wywozu w analogicznym miesiącu w 1935 r. Spadek wywozu dotyczył obu rejonów eksportujących, przy czym z rej. śląskiego wywieziono 521 tys. t, czyli o 166 tys. t mniej, a z rejonu dąbrowskiego 82 tys. t, czyli o 58 tys. t mniej niż w miesiącu poprzednim; z rej. krakowskiego wyeksportowano nieznaczne ilości, nieprzekraczające 0·5 tys. t.

Z ogólnej ilości—wywieziono na rynki środkowo-europejskie 54 tys. t, czyli o 15 tys. t mniej niż w styczniu; ten spadek został wywołany jedynie zmniejszeniem wysyłek do Austrii—wskutek dalszego ograniczenia importu tego kraju wobec nagromadzenia poważnych zapasów paliwa w okresie jesiennym.

Wywóz na rynki skandynawskie w lutym w porównaniu ze styczniem zmalął o 130 tys. t i wynosił zaledwie 234 tys. t, przy czym spadek wysyłek objął wszystkie kraje tej grupy rynków prócz Norwegii, do której nieznacznie wzrósł.

Na rynki bałtyckie w okresie sprawozdawczym nie eksportowano.

Eksport na rynki zachodnio-europejskie wynosił 142 tys. t wobec 180 tys. t w miesiącu poprzednim, a zatem zmalął o 38 tys. t. Spadek dotyczył głównie Francji w pozycji węgla bunkrowego.

Na rynki południowo-europejskie wywieziono zaledwie 88 tys. t, czyli o 21 tys. t mniej w porównaniu z miesiącem poprzednim. Zmniejszenie się wywozu do tej grupy rynków zostało wywołane spadkiem wysyłek do Włoch oraz do Grecji. Zanotować przytem należy, że wywóz do Włoch odbywa się nadal wyłącznie w ramach układów kompensacyjnych.

Wywóz na rynki pozaeuropejskie kształtował się naogół niepomysłnie. Nieznaczny wzrost wysyłek do Argentyny nie zdołał powetować strat, poniesionych w wywozie do Egiptu i Algieru.

Wysyłki do W. M. Gdańska wykazały nieznaczny spadek. Odbiór węgla okrętowego, w związku z ogólnym spadkiem eksportu, zmalął o 8 tys. t i wynosił 42 tys. t.

Udział poszczególnych rynków zbytu w ogólnym eksporcie węgla w lutym w porównaniu ze styczniem ilustruje poniższe zestawienie (w %-ach):

R y n k i	Styczeń	Luty
1. Środkowo-europejskie	8·34	8·96
2. Skandynawskie	44·01	38·81
3. Bałtyckie	0·61	—
4. Zachodnio-europejskie	21·77	23·55
5. Południowo-europejskie	13·18	14·59
6. Pozaeuropejskie	3·14	3·48
7. Węgiel okrętowy	6·05	6·96
8. W. M. Gdańsk	2·90	3·65

Przeciętna dzienna wysyłka węgla kamiennego zagranicę wynosiła w lutym—przy 25 dniach roboczych—ok. 24 tys. t, a zatem zmaląła o około 9 tys. t w porównaniu z miesiącem poprzednim, przy czym wysyłka ta wynosiła z rej. śląskiego ok. 21 tys. t, a z rej. dąbrowskiego ok. 3 tys. t.

Przeładunek węgla w portach Gdynia/Gdańsk w lutym w porównaniu ze styczniem zmalął o 213 tys. t do 548 tys. t, przy czym przeładunek w Gdyni zmalął o 142 tys. t i wynosił 406 tys. t, a w Gdańsku—o 71 tys. t do 142 tys. t.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

NOWE DOWIERCENIE.—W dniu 25/II r. b. w otworze świdrowym Nr. XXIX kopalni „Statelands“ w Tustanowicach nawiercono ropę w złożu piaskowca borysławskiego w głębokości 1339 m. Początkowa produkcja wynosiła 1·5 cystermy na dobę i do tej pory utrzymuje się bez zmiany. Ropa jest zupełnie czysta. Przyływ gazu jest słaby, wynosząc ok. 0·8 m³ na minutę.

HUTNICTWO

WYTWÓRCZOŚĆ HUTNICTWA ŻELAZNEGO W LUTYM 1936 R. przedstawiała się—według danych tymczasowych—jak następuje (w tonnach):

	1936		Luty
	lut y	st y c z e ń	1935
Surówka	33 276	34 575	30 427
Stal	66 643	59 180	70 182
Wytwory walcown.	55 360	40 746	49 953
Rury żelazne i stal.	4 583	4 893	3 540

Jak widać więc, luty zaznaczył się w przemyśle nieznacznym polepszeniem w stosunku do grudnia r. ub. i stycznia r. b. Nie jest to jeszcze poprawa zasadnicza, gdyż stalownie, których wskaźnik produkcji jest miarodajny dla stwierdzenia ożywienia wytwórczości, dalekie są od osiągnięcia nawet swojej skromnej kwoty z roku ubiegłego. Niewątpliwie następny miesiąc okaże się lepszym choćby pod wpływem koniunktury sezonowej, która w marcu powinna się już zacząć. W porównaniu z lutym r. ub. stalownie wykazują pogorszenie wytwórczości.

W porównaniu ze styczniem r. ub. wytwórczość w lutym okazała się wyższą w stalowniach o 12·6% i w walcowniach o 35·5%, natomiast zmniejszyła się w wielkich piecach o 4% i rurkowniach o 6·2%. W porównaniu z lutym r. ub. jedynie wytwórczość stalowni spadła o 5%, w innych zaś działach produkcja wzrosła: na wielkich piecach o 9·3% w walcowniach o 10·2% i w rurkowniach o 29·5%.

RZEMIOSŁO

NARADA Z SAMORZĄDEM RZEMIEŚLNICZYM.—W związku ze złożonymi pod adresem Ministerstwa Przemysłu i Handlu przez Związek Izb Rzemieślniczych, jako naczelną organizację samorządu gospodarczego rzemiosła, postulatami, dotyczącymi najpilniejszych i najważniejszych zagadnień rzemiosła—Pan Minister Przemysłu i Handlu Dr. R. Górecki zwołał na dzień 4 b. m. naradę z udziałem przedstawicieli izb, rzemieślniczych oraz Związku Izb Rzemieślniczych w celu przedyskutowania powyższych postulatów oraz nawiązania bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami poszczególnych izb rzemieślniczych.

W przemówieniu, wygłoszonym na tej naradzie, Pan Minister Górecki podkreślił m. in., iż niezależnie od ogólnej wymiany poglądów z przedstawicielami świata gospodarczego jest rzeczą celową, aby wymiana zdań odbywała się również z poszczególnymi dziedzinami produkcji. Na pierwszy zatem ogień wysunął Pan Minister sprawy dotyczące rzemiosła. A więc opierając się na postulatach, wysuniętych przez samorząd rzemieślniczy, Pan Minister poddał szczegółowej analizie najpilniejsze sprawy, dotyczące prawa przemysłowego i jego wykonania, w szczególności sprawy terminatorskie, łączące się z koniecznością usunięcia zajęć w związku z szeniem stanu zatrudnienia w rzemiośle, następnie sprawy, dotyczące prawa budowlanego, zasad budżetowania samo-

ządu rzemieślniczego, sprawy podatkowe, cechowe, Naukowego Instytutu Rzemieślniczego, chałupnictwa, pozatem sprawy, dotyczące przyśpieszenia wydania rozporządzenia Rady Ministrów co do dostaw dla instytucyj rządowych, samorządowych i t. p.

Po przemówieniu Pan Minister wysłuchał z zainteresowaniem poglądów wszystkich prezesów izb rzemieślniczych w całej Polsce, których jest 17, informując się m. in., w jakim stopniu zarządzenie, dotyczące zniżki cen artykułów przemysłowych, dotarło do rzemieślnika i konsumenta na terenie poszczególnych izb, i jaki to znalazło refleks w obrotach poszczególnych gałęzi rzemiosła, jak przedstawia się ruch budowlany w terenie, jak przedstawia się udział rzemiosła w dostawach i robotach dla instytucyj publicznych, a zwłaszcza pod kątem obrony Państwa i t. p.

Przedstawiciele izb poruszali ponadto sprawy, dotyczące kredytów, potrzeby zbliżenia rzemieślnika do wielkiego producenta w zakresie surowca żelaznego, a mianowicie

jeśli chodzi o zmniejszenie rozpiętości pomiędzy ceną, płaconą przez rzemiosło, a ceną loco huta.

Sprawę, poruszoną przez Prezesa Snopezyńskiego, a dotyczącą konieczności zorganizowania na terenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu odrębnego organu czy komórki organizacyjnej, której zadaniem byłaby specjalna piecza nad całością zagadnień rzemieślniczych oraz pogłębienie tych spraw — Pan Minister potraktował pozytywnie, przyrzekając uczynić pod tym względem zadość słusznym życzeniom rzemiosła.

Kończąc obrady, Pan Minister podkreślił, iż część z wysuniętych przez świat rzemieślniczy postulatów została już przez Ministerstwo wykonana, część znajduje się na warsztacie pracy, reszta zaś postulatów będzie stopniowo zbadana, przyczem Pan Minister zapowiedział, iż zamierza koło jesieni zwołać ponowną naradę w celu skontrolowania wyników dotychczasowych zarządzeń i wysłuchania ew. postulatów, które niezawodnie życie do tego czasu samo wysunie,

H A N D E L

TRAKTATY I KONWENCJE

UKŁAD HANDLOWY Z BELGJA

Układ handlowy, podpisany w Brukseli w dn. 4 b. m. pomiędzy Polską i Belgją, a który wywołał tyle komentarzy w prasie obu krajów z uwagi na fakt związanej z jego podpisaniem wizyty polskiego Ministra Spraw Zagranicznych w Brukseli — nie jest właściwie traktatem handlowym w ścisłym znaczeniu tego słowa. Pomiedzy obu krajami pozostaje nadal obowiązujący zasadniczy i ramowy traktat handlowy z dn. 30/XII 1922 r., oparty na KNU pod względem celnym i należący do pierwszej w porządku kolejności grupy naszych traktatów handlowych z zagranicą, zawieranych w pierwszych latach po odbudowie Państwa. Traktat ten przez nieomal 11 lat był jedynym dokumentem, regulującym wymianę towarową pomiędzy Polską i Belgją. Niski poziom taryfy celnej w Belgji nie powodował dążeń z naszej strony do obniżania go specjalnie w drodze umów handlowych taryfowych, zawierających zniżki konwencyjne, a z drugiej strony — Belgja zadowolala się korzystaniem w Polsce na mocy KNU ze stawek konwencyjnych naszej taryfy celnej, wprowadzonych do niej z traktatów polsko-francuskiego, polsko-czechosłowackiego i in. Nawet system zakazów przywozu, zastosowany przez Polskę w 1925 r. z okazji wybuchu polsko-niemieckiej wojny celnej, a rozszerzony silnie w okresie kryzysu — nie spowodował potrzeby umów dodatkowych, gdyż Belgja, jako kraj wybitnie liberalnie traktujący wywóz polski na swym obszarze, koryzystała przy uzyskiwaniu możliwości przywozu do Polski towarów w zasadzie zakazanych do przywozu ze wszelkiego rodzaju ułatwień.

W tych warunkach obrót towarowy polsko-belgijski rozwijał się niemal nieskrępowanie i fluktuował w zależności od ogólnych warunków gospodarczych, jakie następowały w obrocie obu krajów — bez żadnego hamowania przez jakiegokolwiek specjalne przeszkody w samej wymianie polsko-belgijskiej. Na wzór wszystkich nieomal krajów Europy Zachodniej Belgja miała w okresie wysokiej koniunktury z Polską bilans dodatni (przywóz kapitałów, ciągnący za sobą wzmógłony przywóz towarowy), w kryzysie zaś — stosunek ten uległ zmianie, dając skolei Polsce saldo dodatnie wobec Belgji. Ale tu właśnie wolnohandlowa polityka Belgji odbiła się zgoła inaczej niż tego rodzaju zachodnich krajów, jak Francja czy Szwajcaria, które z chwilą dojścia do nich lali depresji gospodarczej poszły po linii gwałtownego krępowania przywozu ze wszystkich krajów bez wyjątku drogą ograniczeń

kontyngentowych. Tradycyjna polityka handlowa Belgji jako przede wszystkim wielkiego pośrednika w handlu międzynarodowym (wielki przywóz, któremu odpowiadał równie wielki wywóz) pozwoliła wywozowi polskiemu do Belgji w okresie kryzysu nie tylko nie spaść bardzo dotkliwie, ale nawet — po przejściowym zachwianiu — wzrosnąć (w 1930 r. — zł 62 miljn., w 1932 r. — zł 50 miljn., w 1933 r. — zł 47 miljn., w 1934 r. — zł 58 miljn., w 1935 r. — zł 57 miljn.). Natomiast przywóz belgijski do Polski, jakkolwiek zupełnie nieskrępowany naszymi ograniczeniami przywozu, fluktuował silnie z uwagi zarówno na zmniejszenie się chłonności naszego rynku na wyroby gotowe, stanowiące gros wywozu belgijskiego do Polski, jak i na spadek cen i zwiększoną w ten sposób incydencję naszego poziomu ochrony celnej. Przywóz ten, reprezentujący w 1928 r. wartość zł 67 miljn., a w 1932 i 1933 r. — po zł 29 miljn., spadł w 1934 r. do zł 25 miljn., a w 1935 r. lekko wzrósł — do zł 26 miljn.

Mamy więc w stosunku do Belgji wysoce pocieszający w dzisiejszym okresie fakt niekurczenia się obrotów obustronnych, a nawet — po kulminacyjnym punkcie kryzysowym w 1932 r. — lekkiego ich wzrostu. Że tak się stało, zawdzięczać należy faktowi, iż Belgja postarała się pierwsza, aby przystosować swe potrzeby wywozowe do naszej nowej taryfy celnej przez zawarcie z nami układu dodatkowego do traktatu handlowego z 1922 r. — układu, podpisanego w Brukseli w dn. 10/VI 1933 r., w którym Polska udzieliła Belgji szeregu konwencyjnych zniżek celnych od nowej taryfy celnej, Belgja zaś skonsolidowała dla Polski szereg interesujących nas stawek własnej swojej taryfy. Częściowy układ kontyngentowy uzupełnił wówczas tę pierwszą w dziejach wymiany polsko-belgijskiej umowę taryfową.

Niemniej jednak strona belgijska uważała, iż rozpiętość pomiędzy jej wywozem do Polski i przywozem z Polski (zwłaszcza w ostatnich latach, kiedy wywóz nasz do Belgji wykazał ponownie tendencję wzrastającą) jest zbyt wielka. Saldo bilansu handlowego w 1934 r. wyrażało się kwotą zł 33 miljn. na korzyść Polski, w 1935 r. utrzymało się w wysokości zł 31 miljn. na naszą korzyść. W rzeczywistości jest ono mniejsze, gdyż szereg pozycji, wykazywanych przez naszą statystykę jako wywóz do Belgji, tranzytuje tylko przez ten kraj, kierując się Skaldą i Renem do Szwajcarii. W każdym razie na wniosek strony belgijskiej rozpoczęte zostały w końcu r. ub. nowe rokowania, które doprowadziły do parafowania w Warszawie układu, podpisanego następnie przez Ministra Becka w Brukseli.

Układ ten jest znów, jak układ z dn. 10/VI 1933 r., układem dodatkowym do traktatu handlowego z 1922 r. i zastępuje układ z 1933 r. (art. 4). W myśl art. 1 układu Polska udziela przywozowi belgijskiemu szeregu zniżek i konsolidacji celnych (t. zw. lista **A**) na krochmal, kalafior, cykorię brukselską, wczesne winogrona, rośliny żyjące, cebulki kwiatowe, ostrygi, drożdże, klej kostny, żelatynę, żuźle Thomasa, celulozoid dla fabrykacji filmów, różne rodzaje skór i wyrobów ze skóry, wełny, filce, opony dla dorożek konnych, pergamin roślinny, papier światłoczuły, wyroby ze szkła, szyby lustrzane, niektóre rodzaje maszyn, błony fotograficzne i filmy, karabiny i strzelby myśliwskie, pistolety i rewolwery. Z drugiej strony — Belgja skonsolidowała na rzecz naszego wywozu swoje cła na konie pociągowe i rzeźne, masło świeże i solone, żyto, owies i jęczmień, groch, len, wędliny, bekony, ubrania męskie, szereg rodzajów drzewa, kopalniaki, tarcice, podkłady kolejowe, klepki, dykty, ferromangan, ferrochrom i ferrokrzem oraz obuwie gumowe. Znaczna część tych obustronnych zniżek i konsolidacji figurowała już w układzie z 1933 r. Układ uzupełniony jest przez obszerną umowę kontyngentową.

Układ z Belgią jest z typu układów t. zw. „rolniczych“, t.j. takich, w których rolnictwo nasze uzyskuje główną część korzyści. Wynika to zresztą z kształtowania się naszego wywozu do Belgii, gdzie 60% wartości przypadało ostatnio na grupę wytworów roślinnych, przeszło 16% — na grupę drzewną, a dalsze 6% — na grupę zwierzęcą i spożywczą. W grupie roślinnej Belgja odebrała od nas w 1935 r. ok. 20% wartości całego naszego wywozu w tej grupie. Natomiast w przywozie z Belgii pierwsze miejsce zajmuje wełna i wyroby włókiennicze (zwyż 40% przywozu), dalej — metale i wyroby z metali (25% przywozu) oraz wyroby skórzane (10% przywozu). Poza to przywóz belgijski do Polski jest jako przywóz kraju wysokoprzemysłowego silnie zróżniczkowany na szereg drobnych ale wysokocennych pozycji.

Obrót zagraniczny Belgii wyniósł w 1935 r. wartość 17 miljard. fr. belg. w przywozie i 15·8 miljard. fr. belg. w wywozie. W stosunku do 1934 r. liczby te stanowią w przywozie wzrost o 13·5%, a w wywozie — o 14·5%. Nie jest to wiele, zważywszy, iż, jak wiadomo, frank belgijski uległ w r. ub. dewaluacji o 30%. Ale skoro się zważy, iż Belgja w r. ub. przywoziła za 3350 miljard. franków artykułów spożywczych, że produkty roślinne obejmują w jej przywozie 25·1%, produkty zwierzęce — 13·4%, węgiel — 3·7%, drzewo — 4%, i t.d. — można łatwo stwierdzić, iż rynek belgijski — mimo spadku wartości przywozu w złocie — stale jest jeszcze olbrzymim rynkiem zbytu dla wywozu takiego kraju, jak Polska.

Tak więc spodziewać się należy, iż nowy układ handlowy z Belgią potrafi wzmocnić jeszcze silniej zaakcentowane ostatnio po obu stronach wymiany 2 zainteresowanych krajów tendencje dalszego jej rozwoju.

UKŁAD POLSKO-SOWIECKI. — Ostatnio podpisany układ handlowy na rok 1936 pomiędzy Polską a Z. S. R. R. nie odbiega formą swą od tych, na podstawie których odbywała się wymiana towarowa pomiędzy obu krajami w latach poprzednich. Tak jak i poprzednio, mianowicie, wzajemian za udzielenie przez Rząd Z. S. R. R. zamówień dla naszego przemysłu wywóz sowiecki do Polski uzyskał z jednej strony pewne zniżki celne i klauzulę największego uprzywilejowania na pewne swoje produkty, z drugiej — kontyngenty przywozowe w zakresie przywozu w Polsce zakazanego. Pod tym zatem względem zmian niema żadnych. Warto natomiast podkreślić, iż wartość zamówień sowieckich w przemyśle polskim w 1936 r. (licząc wraz z opcją dla tych zamówień na II półrocze r. b.) nie przekroczy sumy zł 8-9 miljard., i że zatem ustępstwa polskie dla wywozu sowieckiego do Polski nie są większe od tej wartości.

W ten sposób dokonywa się stale i szybkie kurczenie się wymiany towarowej pomiędzy obu krajami. W 1924 r. przywóz z Z. S. R. R. do Polski wynosił ok. zł 8 miljard., wywóz polski do Z. S. R. R. zaś — ok. zł 20 miljard. W sumie już wówczas — w warunkach wysoce niesprzyjających, w 3 lata zaledwie po zakończeniu wojny i w okresie zarówno prac nad organizacją gospodarki polskiej, jak i tworzenia podstaw dopiero pod gospodarstwo sowieckie — wzajemny obrót towarowy pomiędzy obu krajami przewyższał o dobre 50% preliminowaną wartość obrotu tego w 1936 r. Nie mówimy już o latach takich, jak np. 1930 r., kiedy obrót polsko-sowiecki sięgał sumy zł 175 miljard., przewyższając w ten sposób preliminarz na r. b. nieomal 10-krotnie. Można obiektywnie stwierdzić, iż z żadnym z państw europejskich polski obrót towarowy nie uległ tak katastrofalnemu spadkowi w ostatnich latach jak właśnie z Z. S. R. R.

Obroty towarowe z Z. S. R. R. zależą wyłącznie od rządu tego kraju. Oczywiście, można sobie wyobrazić sytuację, w której by Polska korzystała jednostronnie szeroką ręką z dostaw towarów sowieckich, nie troszcząc się zupełnie o rozmiar, w jakim monopol handlu zagranicznego Z. S. R. R. zakupie towary w Polsce. Niewątpliwie, gdybyśmy znaleźli się w okresie obrotów normalnych z całym światem, i gdyby zatem troska o bilans handlowy i płatniczy nie stała na pierwszym planie naszych zainteresowań w dziedzinie handlu zagranicznego, kierowalibyśmy „nieodpłatnie“ swe zamówienia do Z. S. R. R., o ile tylko produkcja tego kraju i ceny byłyby dla nas atrakcyjne. Niestety, sytuacja przedstawia się odmiennie pod obu względami. Bilans handlowy z Z. S. R. R. nie jest dla nas rzeczą obojętną z punktu widzenia ogólnej polityki bilansowej Państwa, a — z wyjątkiem kilku drobnych produktów — wywóz Z. S. R. R. nie wywiera na nas siły tak absolutnie atrakcyjnej, która by kazała nam zeń korzystać za wszelką cenę. W tych warunkach zatem troska o ożywienie czy utrzymanie wymiany z Sowietami należy do dziedziny akcji polityczno-handlowych obu krajów. A stwierdziliśmy dopiero co, iż z uwagi na monopol handlu zagranicznego, funkcjonujący w Z. S. R. R., impuls do tej akcji może dać tylko wyłącznie strona sowiecka.

I nie chodzi nam w tym wypadku wyłącznie o sprawę bilansu handlowego. Przez szereg lat aktywne saldo bilansu tego dla Polski zamieniło się w r. ub. w wyraźne saldo ujemne. W samym tym fakcie nie upatrywalibyśmy jeszcze specjalnego niebezpieczeństwa, gdyby nie owo katastrofalne zmniejszenie się obrotów. Jeśli zważy się, że jeszcze w 1933 r. wzajemny obrót towarowy wynosił prawie zł 80 miljard., a że w r. ub. spadł on na zł 26 miliard. — z tem, że w r. b. ma wykazać dalsze zmniejszenie — sytuacja staje się wyraźnie niejasną.

Niejasną o tyle, że obrót Z. S. R. R. z całą zagranicą bynajmniej tak daleko posuniętego skurczenia nie wykazuje. W 1933 r. wynosił on powyżej 840 miliard. rub., w 1934 r. — 650 miliard. rub., w 1935 r. — około tejże sumy. Mimo fluktuacji, wywołanych zmianą w wewnętrznej polityce gospodarczej Z. S. R. R., nie są one jednak tak wielkie jak wahania się handlu sowiecko-polskiego. Stąd wniosek, że w tych ostatnich grają rolę jakieś inne czynniki — zupełnie niemające nic wspólnego z kwestjami gospodarczej natury.

To są refleksje, jakie, niestety, musi wzbudzić w nas ostatni polsko-sowiecki układ handlowy.

m.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 17/II÷1/III r. b. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	17÷23/II	24/II÷1/III	Wzrost
Pszenvica			
			%
Warszawa.	20'25	21'08	4.1
Poznań.	18'50 ^{1/2}	19'30	4.3
Lwów.	17'92 ^{1/2}	18'72 ^{1/2}	4.4
Średnia.	18'89	19'70	4.2
Żyto			
Warszawa.	12'67	12'75 ^{1/2}	0.6
Poznań.	12'40 ^{1/2}	12'60	1.6
Lwów.	12'00	12'40	3.3
Średnia.	12'36	12'58	1.8
Owies			
Warszawa.	14'13	14'13	—
Poznań.	13'63	13'75 ^{1/2}	0.8
Lwów.	13'22	13'48	1.9
Średnia.	13'66	13'79	0.9
Jęczmień browarowy			
Warszawa.	15'25	15'37 ^{1/2}	0.7
Poznań.	14'63	14'81 ^{1/2}	1.2
Lwów.	15'87 ^{1/2}	16'12 ^{1/2}	1.5
Średnia.	15'25	15'44	1.2
Jęczmień zwykły			
Warszawa.	14'25 ^{1/2}	14'63	2.6
Poznań.	13'38	13'63	1.8
Lwów.	—	—	—
Średnia.	13'81 ^{1/2}	14'13	2.2

— Trwająca od dłuższego czasu na rynku zbóż i przetworów mocna tendencja — utrzymywała się w dalszym ciągu i w okresie sprawozdawczym (od 24 do 29 lutego). Na giełdzie warszawskiej zwyżki (w zł na 100 kg) odnotowały: pszenica jednolita 753 grl i zbierana 742 grl 1'00, żyto 0'25, jęczmień browarny 0'25 oraz pozostałe gatunki 0'50, wszystkie rodzaje I gat. mąki pszennej oraz II gat. B 20—65% i D 45—55% 1'00, pozostałe rodzaje i gatunki mąki pszennej 0'50, wszystkie rodzaje i gatunki mąki żytniej 0'50 oraz otręby żytnie z przemiału standartowego 0'25; na giełdzie poznańskiej zwyżkowały (analogicznie): pszenica 1'00, żyto 0'50, wszystkie gatunki jęczmienia 0'50, owies 0'25, wszystkie rodzaje i gatunki mąki pszennej 1'00, wszystkie rodzaje i gatunki mąki żytniej 0'50, otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 0'25 oraz otręby żytnie z przemiału standartowego 0'25.

— Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 10 048 t, w tem 2 283 t żyta (dla okresu poprzedzającego odpowiednie liczby wynosiły: 12 033 i 3 078).

WARSZAWA. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 753 grl 21'50—22'00 (20'50—21'00), — zbierana 742 grl 21'00—21'50 (20'00—20'50), żyto I standart 700 grl 12'75—13'00 (12'50—12'75), — I A standart 730 grl bez obrotów, — II standart 687 grl 12'50—12'75 (12'25—12'50), jęczmień browarny 689 grl 15'25—15'75 (15'00—15'50), — o wadze 678/673 grl 15'00—15'25 (14'50—14'75), — o wadze 649 grl 14'75—15'00 (14'25—14'50), — o wadze 620'5 grl 14'50—14'75 (14'00—14'25), owies I standart 497 grl 14'25—14'50, — I A standart 516 grl 14'50—14'75, — II standart 480 grl 14'00—14'25, mąka pszena I gat. A 0—20% 35'00—36'00 (34'00—37'00), — I gat. B 0÷45% 33'00—35'00 (32'00—34'00), — I gat. C 0÷55% 31'00—32'00 (30'00—31'00), — I gat. D 0÷60% 30'00—31'00 (29'00—30'00), — I gat. E 0÷65% 29'00—30'00 (28'00—29'00), — II gat. A 28'00—29'00 (27'00—28'00), — II gat. B 20÷65% 26'00—28'00 25'00—27'00, — II gat. D 45÷55% 23'50—24'50 (23'00—24'00), — II gat. F 55÷65% 22'50—23'50 (22'00—23'00), — II gat. G 60÷65% 21'50—22'50 (21'00—22'00), — III gat. A 65÷70% bez obrotów, mąka żytnia wyciągowa I gat. 0÷30%

20'50—21'50 (20'00—21'00), — I gat. 0÷45% 20'50—21'50 (20'00—21'00), — I gat. 0÷55% 20'00—21'00 (19'50—20'50), — I gat. 0÷65% 19'50—20'00 (19'00—19'50), — II gat. 45÷55% 16'00—17'00 (15'50—16'50), — razowa 0÷90% 16'00—16'50 (15'75—16'25), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 12'00—12'50, — średnie z przemiału standartowego 11'00—11'50, — mialkie z przemiału standartowego 11'00—11'50, otręby żytnie z przemiału standartowego 9'00—9'25 (8'75—9'25).

POZNAŃ. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 19'50—19'75 (18'50—18'75), żyto 12'65—12'90 (12'15—12'40), jęczmień 700/725 grl 14'25—14'75 (13'75—14'25), — 670/678 grl 13'75—14'00 (13'25—13'50), — browarowy 14'75—15'25 (14'25—15'00), owies 450/470 grl 14'25—14'50 (14'00—14'25), — standartowy 13'75—14'00 (13'50—13'75), mąka wraz z workiem: pszena I gat. A 20% 32'00—33'75 (31'00—32'75), — I gat. B 45% 31'25—31'75 (30'25—30'75), — I gat. C 55% 30'25—30'75 (29'25—30'25), — I gat. D 60% 29'75—30'25 (28'75—29'25), — I gat. E 65% 28'75—29'25 (27'75—28'25), — II gat. A 20—55% 28'00—28'50 (27'00—27'50), — II gat. B 20—65% 27'50—28'00 (26'50—27'00), — II gat. D 45—65% 25'00—25'50 (24'00—24'50), — II gat. F 55—65% 23'00—23'50 (22'00—22'50), — II gat. G 60—65% 21'50—22'00 (20'50—21'00), mąka żytnia wyciągowa I gat. 0—30% 19'50—19'75 (19'00—19'25), — I gat. 0—45% 19'25—19'50 (18'75—19'00), — I gat. 0—55% 18'75—19'00 (18'25—18'50), — I gat. 0—65% 18'00—18'50 (17'50—18'00), — II gat. 45—55% 15'00—16'00 (14'50—15'50), otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 11'50—11'25 (10'25—11'00), — grube z przemiału standartowego 11'50—12'00, otręby żytnie z przemiału standartowego 9'75—10'25 (9'50—10'00), otręby jęczmienne 9'75—11'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 24 do 29 lutego 1936 r.

Na rynku akcyjnym w okresie sprawozdawczym zaznaczyła się słabsza tendencja, która spowodowała spadek notowań większości akcji. Poza silnie zwyżkującymi akcjami Banku Polskiego, których zysk tygodniowy wyniósł zł 2'50, oraz Ostrowca (zysk — zł 1'00) — pozostałe akcje wykazały następujące straty kursowe — (w zł): Warsz. Tow. Fabryk Cukru — 0'50, Warsz. Tow. Kopalń Węgla — 2'25, Lilpopa — 0'35 oraz Starachowice — 1'20. Obroty utrzymywały się w pobliżu średnich obrotów w ostatnich okresach.

GIĘZDA WARSZAWSKA

	Wartość nomi- nalna (waluta)	Kurs naj- wyż- szy	Kurs naj- niższy	Ostatni kurs w tygod- niu
w zł za akcję				
Bank Polski	zł 100	95'00	91'25	93'50 - 93'00
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	26'50	26'00	26'50 - 26'00
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	12'50	10'85	11'00 9'10
Lilpop	zł 25	9'60	9'00	9'00 - 9'00
Norblin	zł 100	.	.	39'00
Ostrowiec	zł 50	23'00	21'50	22'00 - 23'00
Starachowice	zł 100	35'50	34'25	34'50

GIĘZDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum): Bank Polski 93'25—91'50.

GIĘZDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 93'00—90'00 (97'00—90'00).

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RYNEK FRACHTOWY. — W okresie sprawozdawczym na rynkach frachtowych sytuacja naogół nie zmieniła się, zapotrzebowanie tonnażu było w dalszym ciągu minimalne w stosunku do jego nadmiernej podaży.

Na rynku La Platy ruch był słaby, zafrachtowano ogółem 10 statków o łącznym tonnażu 67 200 t, przy czym liczba gromadzących się statków wzrasta, gdyż zainteresowanie frachtujących nitraty z Chili, kukurydzę z Afryki Poł. a pszenicę z Australii — jest tak nikle, iż nie może być chęcią do podróży w balasie.

W portach północnego Pacyfiku tendencja była mocniejsza przy stawce sh 18/6 z Vancouver na marzec/kwiecień, a sh 19/6 na warunkach f. i. o. z Kolumbji angielskiej do portów Anglii i kontynentu. Rynek północno-amerykański wykazywał natomiast ruch bardzo ograniczony, zwłaszcza w wywozie złomu, pod który zafrachtowano 2 statki. W eksporcie cukru z Kuby stawki zniżkowały do sh 13/- w kierunku portów Anglii na marzec, a sh 12/3 z Santo Domingo na kwiecień.

Sytuacja rynków Dalekiego Wschodu kształtowała się nieco pomyślniej dla armatorów. Z portu Dalny płacono do kontynentu sh 26/6 — 27/- na marzec i sh 26/- na kwiecień. W wywozie ziarna palmowego i siemienia lnianego z Bombaju i wybrzeża Madras stawki miały tendencję mocną przy spodziewanym wzmoczeniu zapotrzebowania tonnażu;

płacono sh 25/- na marzec. Na rynku australijskim płacono za stój.

W portach czarnomorskich Z. S. R. R. zakontraktowano kilka statków pod rudę do Tacoma po sh 10/-, pod żelazo lane do Japonji po sh 15/9 oraz pod drobnicę do Władywostoku po sh 14/7½.

PIERWSZA PODRÓŻ S/S „PUŁASKI” DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ. — W dn. 28/II opuścił Gdynię uroczyście żegnany s/s „Pułaski”, który udał się w pierwszą podróż do Ameryki Południowej, nawiązując regularne połączenie pasażersko-towarowe pomiędzy Gdynią i portami: Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires i Victoria (w powrotnej drodze). Na „Pułaskim” odjechało ok. 700 emigrantów, a ponadto statek zabrał przeszło 1 200 t ładunku.

Na uroczystość pożegnania s/s „Pułaski” przybyli z Warszawy Panowie: Dyrektor Dep. Morskiego Min. Przemysłu i Handlu Mozdzeński i Prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej Gen. Orlicz-Dreszer.

Powrót s/s „Pułaski” nastąpi w dn. 22/IV, pełna podróż zatem trwać będzie ok. 2 miesięcy.

SPIS LUDNOŚCI GDYNI. — Komisarjat Rządu na m. Gdynię dokonał spisu ludności gdyńskiej, w wyniku którego stwierdzono, że Gdynia liczy obecnie 80 tys. mieszkańców.

POCZTA I TELEGRAF

OBRÓT PRZEKAZÓW POCZTOWYCH I TELEGRAFICZNYCH

W LISTOPADZIE 1935 R. — W obrocie krajowym wpłacono w listopadzie przekazów pocztowych 1259 678 szt. i przekazów telegraficznych 7 977 szt. na kwotę zł 106 584 934, wypłacono zaś przekazów pocztowych 1 268 811 szt. i przekazów telegraficznych 9 993 szt. na kwotę zł 107 069 229. W obrocie zagranicznym wpłacono przekazów pocztowych 12 247 szt. i przekazów telegraficznych 134 szt. na kwotę zł 1 067 024, wypłacono zaś przekazów pocztowych 90 874 szt. i telegraficznych 138 szt. na kwotę zł 5 472 794.

Poważniejszy obrót przekazów pocztowych i telegraficznych mieliśmy z następującymi państwami:

K r a j	Wpłacono przekazów poczt. telegr. na kwotę		Wypłacono przekazów poczt. telegr. na kwotę	
	liczba	zł	liczba	zł
Austria	2 627	42	225 300	1 817
Belgia	495	3	56 042	2 354
				17
				147 840

Czechosłowacja	1 360	9	70 036	3 885	5	122 201
Egipt	191	—	21 807	133	—	7 480
Francja	2 118	29	220 661	25 749	97	2 794 259
Holandja	194	1	14 139	438	—	17 729
Jugosławja	77	—	4 713	—	—	—
Kanada	113	—	36 099	2 490	—	147 986
Łotwa	70	—	4 159	2	—	646
Niemcy	2 578	9	131 761	32 766	12	870 059
Rumunja	119	—	3 503	127	—	6 109
Stany Zjednoczone	533	—	137 458	18 644	—	1 192 342
Szwajcaria	384	2	40 538	590	—	45 505
Węgry	90	1	4 462	—	—	—
W. Brytanja	328	—	25 820	485	—	38 064
Włochy	314	6	23 775	766	—	15 966
W. M. Gdańsk	401	17	27 207	178	—	8 540

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

Cechy rzemieślnicze — rozporz. Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 20/II 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 16/1936, poz. 147).

Obniżenie ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 25/II 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 16/1936, poz. 149).

Osobiste świadczenia wojenne — rozporz. Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 27/I 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów („Dz. Ust. R. P.” Nr. 17/1936, poz. 152).

Zmiana przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika — rozporz. Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 17/II 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 18/1936, poz. 153).

Fundusz Popierania Wiertnictwa Naftowego — rozporz. Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 26/II 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 18/1936, poz. 154).

Poprawa gospodarki i finansów związków samorządowych — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 20/II 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrem Spraw Wewnętrznych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 18/1936, poz. 155).

Zniżki celne — rozporz. Ministra Skarbu z dn. 3/III 1936 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 18/1936, poz. 156).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

12 marca:

— „Warsz. Fabr. Drutu, Szyftów i Gwoździ”, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w Brukseli, 204 Rue Royale.

20 marca:

— „Jurata” Uzdrowisko na Półwyspie Helu, S. A. — o g. 18 w Hot. Europejskim w W-wie, Krak.-Przedm. 13.

21 marca:

— „Płaszowska Fabr. Dachówek i Cegieł”, S. A. — o g. 17 w biurze Dr. L. Merza w Krakowie, Starowiślna 1.

— „Pomorskie Zakł. Ceram.», S. A. — o g. 20 w W-wie, al. Ujazdowskie 30 m. 16.

— „Poznańska Kolej Elektr.», S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Poznaniu, Gajowa 1.

22 marca:

— T-wo Przem. Włók. „Lana», S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Zgierzu, B. Joselewicza 12.

23 marca:

— Fabr. Kapeluszy Filc. „Karol Goeppert», S. A. — w lok. S-ki w Łodzi, Podleśna 3.

— „Kolej Żel. Chabówka — Zakopane», S. A. — o g. 10 w lok. Biura Małop. Kolei Lok. we Lwowie, Jagiellońska 1.

24 marca:

— Łódzka Huta Szklana „Geha», S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Nowa 24/26.

— „Zachodniopolska Hurtownia Rur», S. A. — o g. 18^{1/2}, w lok. S-ki w Poznaniu, Sw. Macina 21.

— „Przem. Włók. Sułk. Z. Jarocińskiego», S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Łodzi, Targowa 28/30.

26 marca:

— Przem. Chem. „Boruta», S. A. w Zgierzu — o g. 13 w lok. B-ku Gosp. Kraj. w W-wie, al. Jeruzolimskie 1.

— „Kolej Lok. Lwów — Stojanów», S. A. — o g. 10 w lok. Biura Małop. Kolei Lok. we Lwowie, Jagiellońska 1.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

KALENDARZYK PODATKOWY NA MARZEC 1936 R. —
W marcu płatne są podatki następujące:

1) do 25 marca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1936 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w lutym przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. oraz przemysłowe I—V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do 1 kwietnia — przedpłata na podatek dochodowy na 1936 r. przez osoby fizyczne i spadki wakujące, prowadzące prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze;

3) do 7 marca — podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w lutym 1936 r.;

4) do 5 marca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w okresie 16—29/II 1936 r.; do 20 marca — podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w okresie pierwszych 15 dni marca.

Ponadto płatne są w marcu zaległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 24 do 29 lutego 1936 r.

Rynek dewiz w okresie sprawozdawczym cechował słaby nastrój oraz ograniczone obroty. Poza utrzymaniem belgami, markami niemieckimi i koronami szwedzkimi — następujące dewizy zniżkowały (straty — w zł na 100 jednostkach walutowych): franki francuskie 0'00^{1/2}, franki szwajcarskie 0'10, korony czeskosłowackie 0'01, floreny holenderskie 0'15, korony duńskie 0'10 oraz korony norweskie 0'02; pozatem zniżkowały: dolary telegraficzne — o zł 0'00^{5/8} na \$ 1 i funty szterlingi — o zł 0'01 na £ 1. Natomiast dolary gotówkowe wykazały zysk w wysokości zł 0'00^{1/4} na \$ 1.

	Wartość nomi- nalna (waluta)	Kurs naj- wyż- szy	Kurs naj- niższy	Ostatni kurs w tygod- niu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1			5 24 ^{3/8} _R
„ „ „ teleg.	\$ 1	5 24 ^{5/8} _R	5 24	5 24
Funty szterlingi	£ 1	26 21	26 16	26 16
Franki francuskie	100 fr.	35 01	34 99 ^{1/2}	35 00 ^{1/2}
Franki szwajcarskie	100 fr.	173 30	173 18	173 20

Belgi	100 blg.	89 30	89 25	89 30
Marki niemieckie	100 RM	213 45	213 45	213 45
Korony czeskosłow.	100 kor.	21 96	21 94	21 95
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Floreny holenderskie	100 fl.	360 15	360 00	360 00
Guldeny gdańskie	100 guld.	—	—	—
Korony szwedzkie	100 kor.	135 10	134 90	134 90
Korony duńskie	100 kor.	117 00	116 80	116 80
Korony norweskie	100 kor.	131 50	131 38	131 38

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych — w wyniku utrzymanej tendencji — zmianę notowań wykazała tylko jedna pożyczka, a mianowicie — 5% Poż. Konwersyjna, która zwyżkowała o 0 75% nom. Rynek papierów lokacyjnych prywatnych był mocniejszy; tu zwyżki odnotowały (w % -ach nominalu): 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego, emitowane w walucie angielskiej, 1'00, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy; zwykle 1'00 i skonwertowane (z 1933 r.) 0 75 oraz 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. 0 12; 4 1/2% L. Z. Tow. Kred. Ziemińskiego natomiast zniżkowały — o 0 75% nom.

Papiery państwowe	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj- wyższy	Kurs naj- niższy	Ostatni kurs w tygod.
w zł za 1 sztukę				
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	—	—	—
4% „ Dolarowa	\$ ¹⁾	53 90	53 30	53 30
4% „ Inwestyc.	zł w zł. 100	—	—	—
4% „ „ serje	zł w zł. 100	—	—	—
w % -ach nominalu				
5% „ Konwersyjna	zł	61 25	61 00	61 00
5% „ Konwers. Kol.	zł	—	—	—
6% „ Dolarowa	\$	78 25	78 25	78 25
7% „ Stabilizacyjna ²⁾	\$ ³⁾	63 88	62 88	62 75
		- 63 38 ¹⁾	- 62 75 ¹⁾	- 63 25 ¹⁾

Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych

8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego ⁵⁾	£	91 50	91 50	91 50
4 1/2% L. Z. Tow. Kred. Ziem.	zł	46 75	45 00	45 75
5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy	zł			58 75
				59 00
5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	55 50	54 50	54 75
				54 50
				54 63

¹⁾ \$ 5 = zł 44 57.

²⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

³⁾ \$ 1 = 5 183 fr. szwajc. = Hfl. 2 4888.

⁴⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

⁵⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

5% L. Z. Tow. Kred.			
1. Łódź z 1933 r.	zł	49'00	48'50 49'00
5% L. Z. Tow. Kred.			
m. Siedlec z 1933 r.	zł	.	28'00

szego niż przed rokiem. Liczbowo ilustruje to następujące zestawienie (w miljn. zł):

20/I 1936	932.5
10/II	947.4
20/II	919.5
20/II 1935	904.4

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 20/II 1936 R.
Druga dekada lutego przyniosła nieco wydatniejszy niż pierwsza odpływ rezerw walutowych z Banku Polskiego — tak, że zmniejszyły się one w II dekadzie o zł 4.1 miljn. (w I dekadzie o zł 2.2 miljn.) i osiągnęły poziom o zł 7.5 miljn. niższy niż przed miesiącem (dn 20/I b. r.).

Zato rezerwy złota — dzięki stałemu (i w ostatnich miesiącach znów nieznacznie zwiększającemu się) skupowi złota w kraju — podniosły się w II dekadzie lutego, mianowicie o zł 0.1 miljn. do zł 444.9 miljn. Stan ten jest o zł 0.4 miljn. wyższy niż przed miesiącem, ale o zł 60.9 miljn. niższy niż przed rokiem.

Stosunek rezerw złota do sumy obiegu biletów bankowych i podlegającej pokryciu części natychmiast płatnych zobowiązań Banku (przewyżki ich ponad zł 100 miljn.) wyniósł na ultimo II dekady lutego 41.84%. To pokrycie złotem obiegu i zobowiązań było nieco wyższe niż w poprzedniej dekadzie i niż przed miesiącem, ale jednocześnie było znacznie niższe niż przed rokiem:

	%
20/I 1936	41.40
10/II "	41.77
20/II "	41.84
20/II 1935	48.93

Podlegająca pokryciu suma obiegu i zobowiązań (a właściwie tylko ich części — po odjęciu zł 100 miljn.) w dekadzie sprawozdawczej prawie nie uległa zmianie, zniżając się tylko z zł 1 144.0 miljn. do zł 1 142.5 miljn. (względnie z zł 1 044.0 miljn. do zł 1 042.5 miljn.). Biorąc na uwagę jednak oddzielnie oba składniki, stwierdzamy spadek obiegu banknotów z zł 947.4 miljn. do zł 919.5 miljn., a wzrost natychmiast płatnych zobowiązań z zł 196.6 miljn. do zł 223.0 miljn.

Ten wzrost zobowiązań dotyczy głównie lokat żyrowych, które podniosły się z zł 171.7 miljn. do zł 195.6 miljn. Bardzo nieznacznie wzrosły — minimalne zresztą — lokaty kas państwowych, a zato silnie wzrosły lokaty na rachunkach prywatnych. Ruch lokat żyrowych przedstawia następujące zestawienie (w miljn. zł):

	Lokaty żyrowe:	
	kas	pozo-
	państwo-	sta-
	wych	te
20/I 1936	1.3	191.8
10/II "	1.4	170.3
20/II "	1.6	194.0
20/II 1935	5.6	192.3

Obieg biletów bankowych obniżył się w końcu II dekady lutego do poziomu o ok. 1 1/2% niższego niż przed miesiącem, lecz jednocześnie mniej więcej o tyleż samo wyż-

szego niż przed rokiem. Liczbowo ilustruje to następujące zestawienie (w miljn. zł):

Spadek obiegu w II dekadzie lutego o zł 27.9 miljn. znajdował odpowiednik w niewiele mniejszym dopływie lokat żyrowych do Banku, pozatem zaś wiązał się z odpływem dewiz z Banku oraz ze skurczeniem się działalności kredytowej Banku.

Zniżce uległy wszystkie 3 główne formy kredytów Banku. Biorąc w liczbach absolutnych — najsilniej obniżyły się pożyczki zastawowe (o zł 4.6 miljn.), nieco mniej — portfel wekslowy (o zł 3.3 miljn.), a zupełnie nieznacznie — portfel skupionych przez Bank biletów skarbowych (o zł 0.2 miljn.).

W okresie miesięcznym (20/I — 20/II) obniżyły się zarówno portfel wekslowy jak i portfel biletów skarbowych, a zwiększyły się jedynie pożyczki zastawowe — jak to widzimy z poniższego zestawienia (w miljn. zł):

Wzrost (+)	
lub spadek (—)	
Kredyty dyskontowe	— 16.2
Pożyczki zastawowe	+ 9.3
Bilety skarbowe	— 8.6

W okresie rocznym (20/II 1935 — 20/II 1936) nastąpił lekki spadek portfela wekslowego, natomiast pozostałe 2 formy kredytów wykazały bardzo silny wzrost. Liczbowo przedstawia się to następująco (w miljn. zł):

Wzrost (+)	
lub spadek (—)	
Kredyty dyskontowe	— 8.7
Pożyczki zastawowe	+ 39.2
Bilety skarbowe	+ 29.2

Co się tyczy innych form operacyj czynnych Banku, to skupiono w II dekadzie lutego monet srebrnych i bilonu emisji skarbowej za zł 7.9 miljn. oraz papierów kredytu długoterminowego za zł 0.02 miljn.; natomiast kredyt bezprocentowy Skarbu Państwa pozostał w dalszym ciągu niezmienny.

Obejmujące wszystkie postacie kredytów Banku oraz rezerwy walutowe — pokrycie bankowe obiegu przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	20/I	10/II	20/II
Waluty i dewizy	22 228	18 864	14 775
Weksle krajowe	616 436	603 481	600 203
Bilety skarbowe	48 717	40 253	40 076
Polskie monety srebrne i bilon	46 556	30 049	45 960
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	82 447	96 317	91 744
Papiery procentowe własne	91 216	91 413	91 433
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000
Razem:	997 660	978 377	974 191

PRZEDRUK DOZWOŁONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — ELEKTORALNA 2 (parter). Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 11 92 68 (Druk.). Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu. KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60.

ZAGRANICĄ: kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACŁAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
Jerzy Lubowicki

Redaktor działu rolniczego:
Czesław Bobrowski

Redaktor działu komunikacyjnego:
Bolesław Kaczmarekiewicz

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

Zakł. Graf. B. Pardecki i S-ka — Żelazna 56, tel. 5 22 05.

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

Zarząd Spółki Akcyjnej Przemysł Chemiczny „Boruta”, S. A. w Zgierzu
zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW
odbędzie się w dn. 25 marca 1936 r. o godz. 13 w lokalu Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 1, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1935;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, r-ku strat i zysków za 1935 r. oraz powzięcie uchwały w przedmiocie wyników bilansowych;
- 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Zmiana § 15 Statutu S-ki; dotychczasowe brzmienie § 15: „Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza składa się przynajmniej z 7 członków, niepiastujących żadnego urzędu w S-ce i wybiera spośród swego grona prezesa, jednego lub dwóch wiceprezesów oraz sekretarza. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 3 lata. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie, określone przez Walne Zgromadzenie”; proponowana redakcja § 15: „Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza składa się przynajmniej z 7 członków, niepiastujących żadnego urzędu w S-ce i wybiera spośród swego grona prezesa, jednego wiceprezesa i sekretarza. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 1 rok. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie, określone przez Walne Zgromadzenie”;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia; wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia;
- 7) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek i kredytów, zabezpieczonych hipotecznie;
- 8) Wolne wnioski.

Właściciele akcji mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w biurze Spółki w Zgierzu akcje w oryginale lub też zaświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach tych należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze mają prawo zgłoszenia na porządek dzienny Zgromadzenia dodatkowych spraw, które winny być złożone Zarządowi na piśmie nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

269

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysł Tłuszczowy SCHICHT-LEVER, Spółka Akcyjna, Warszawa, Nowy-Zjazd 1

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 17 odbędzie się w siedzibie Zarządu Towarzystwa w Warszawie, Nowy Zjazd 1

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935; 4) Udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków władz Spółki; 6) Wybór 2 członków Zarządu i 6 członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dn. 21 marca r. b. włącznie złożyć w Zarządzie Towarzystwa Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever, Spółka Akcyjna, Warszawa, Nowy Zjazd 1, akcje lub świadectwa depozytowe instytucji finansowych.

ZARZĄD

258/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Zarząd Sp. Akc. „Papiernia MOKWIN, Spółka Akcyjna”

podaje do wiadomości, że — wobec niedojścia do skutku spowodu braku quorum Walnego Zgromadzenia, zwołanego na dz. 2 marca 1936 r.

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

stosownie do p. 10 Statutu Spółki odbędzie się w dn. 30 marca 1936 r. o godz. 10.30 w Warszawie, w lokalu Spółki, przy ul. Moniuszki Nr. 2a, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r., sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz powzięcie uchwały o pokryciu straty i udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 3) Ustalenie liczby członków Zarządu na 1936 r. operacyjny i upoważnienie Zarządu do dokooptowania nowych członków; 4) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Zmiana § 19 statutu Spółki.

Zarząd proponuje zmianę § 19 statutu w ten sposób, że uchyleniu podlega dotychczasowe brzmienie tego paragrafu, który otrzymać ma brzmienie następujące: „Ogłoszenia spółki zamieszczane będą w „Monitorze P.o.skim” i w cza.op.śmie „Polska Gospodarcza”.

Akcjonariusze chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub zaświadczenia, przewidziane w art. 399 § 2 K. H. przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia w biurze Zarządu Spółki, w Mokwinie, pow. Kostopol.

Powyższe Walne Zgromadzenie, jako zwołane powtórnie, będzie ważne, a uchwały jego prawomocne, bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

250/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Przechowywania i Przewozu Mebli i Towarów A. WRÓBLEWSKI i S-KA

niniejszem zawiadamia, iż — zgodnie z art. 56 prawa o spółkach akcji. — odbędzie się w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 11 rano w biurze Spółki przy ul. Marszałkowskiej 108,

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

Na zasadzie art. 59 prawa akc. właściciele akcji obowiązani są zgłosić swe prawa do głosu na 7 dni przed Zebraniem.

263/10 — 11

I OGŁOSZENIE

DYREKCYA BANKU AKCEPTACYJNEGO, Sp. Akc.

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 31 marca 1936 r. o godzinie 13 w lokalu Spółki — w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 50 — z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Podział zysków za 1935 r.; 4) Określenie wynagrodzenia dla członków Komisji Rewizyjnej; 5) Zatwierdzenie budżetu wydatków na 1936 r.; 6) Zmiana § 5 ust. 2 statutu Banku; 7) Uzupelniające wybory członków Rady; 8) Wybory członków Komisji Rewizyjnej.

268/10 — 12

I OGŁOSZENIE

Zarząd Tomaszowskiej Fabryki Dywanów, Chodników i Wyrobów Kokosowych ALEKSANDER MÜLLER, Sp. Akc. w Tomaszowie Mazowieckim zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 kwietnia 1936 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu Spółki w Tomaszowie Mazowieckim, ulica Rolanda 2, odbędzie się

ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie posiedzenia; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za okres operacyjny; 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysku za okres sprawozdawczy, podział zysku i udzielenie pokwitowania Zarządowi Spółki; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

Uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu mogą akcjonariusze, którzy prawo swoje w tym względzie ustalą, stosownie do przepisów Statutu Spółki.

W razie niedojścia do skutku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w powyższym terminie spowodu niezgłoszenia przez akcjonariuszów dostatecznej ilości akcji — Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym miejscu i z tymże porządkiem dziennym w drugim terminie dn. 18 kwietnia 1936 r. o godz. 18.

260/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Likwidatorowie Powszechnego Banku Depozytowego Spółka Akcyjna w likwidacji w Warszawie

zwołują na dz. 28 marca 1936 r. o godz. 12 w poł. w lokalu Banku w Warszawie przy ul. Długiej Nr. 48

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Rady, Likwidatorów oraz Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 4) Zatwierdzenie ostatecznych rachunków Likwidatorów oraz ich sprawozdania likwidacyjnego; 5) Udzielenie pokwitowania Radzie i Likwidatorom z wykonania przez nich obowiązków; 6) Uchwała co do złożenia sum, przeznaczonych na końcowe koszty likwidacji, oraz sum, niepodjętych przez akcjonariuszów, a w razie ich niepodjęcia — uchwała co do użycia tych sum po upływie ustawowego terminu przedawnienia; 7) Uchwała co do złożenia ksiąg i dokumentów Banku; 8) Ustanowienie osób, upoważnionych do wykonywania tych uchwał; 9) Uchwała w przedmiocie wykreślenia Spółki z rejestru handlowego; 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Zebrania w kasie Banku w Warszawie przy ul. Długiej 48.

W razie nieobecności akcjonariuszów, reprezentujących piątą część kapitału zakładowego, odbędzie się **ponowne Zgromadzenie** akcjonariuszów z tym samym porządkiem dziennym w tym samym dniu i lokalu o godz. 12^{1/2}, które będzie ważne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

253

I OGŁOSZENIE

ZAMEK PIESKOWA SKAŁA, S. A.

zawiadamia, że

ROCZNE ZEBRANIE AKCJONARIJUSZÓW

odbędzie się w lokalu Prezesa Zarządu, Dra Zawadzkiego, ul. Wilcza 62/5, w dniu 5 kwietnia 1936 r. o godz. 16.

Porządek obrad:

1) Zagajenie; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r. oraz pokwitowanie władz z działalności; 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Budżet na 1936 r.; 6) Wnioski.

251/10 — 12

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakładów Chemicznych w Częstochowie zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbyć się mające w dn. 3 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Warszawie, ul. Piusa XI Nr. 39, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, rachunku zysków i strat za 1935 r. i sprawozdań Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 3) Podział zysków; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 5) Budżet na 1936 r.; 6) Zmiana § 5 statutu Spółki. D o t y c z a s o w e b r z m i e n i e: „Ogłoszenia, przez statut wymagane, winny być pomieszczone w „Monitorze Polskim“, w „Polsee Gospodarczej“ oraz w jednym z dzienników, wyznaczonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów“; p r o j e k t o w a n e b r z m i e n i e: „Ogłoszenia Spółki, przez prawo lub statut wymagane, umieszczane będą w „Monitorze Polskim“; 7) Zmiana „Postanowienia ogólnego“ statutu Spółki. D o t y c z a s o w e b r z m i e n i e: „W sprawach, niniejszym statutem nieobjętych, obowiązują przepisy Kodeksu Handlowego, zawartego w Rozporządzeniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 roku („Dziennik Ustaw R. P.“ z dnia 30 czerwca 1934 roku Nr. 57, poz. 502)“; 8) Wybory do władz Spółki.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni akcje lub kwity upoważnionych instytucji złożyć w kasie Zarządu najpóźniej 26 marca 1936 r. Wnioski PP. Akcjonariuszów mogą być złożone najpóźniej w dn. 18 marca 1936 r.

273

I OGŁOSZENIE

ŚLĄSKI ZARŁAD KREDYTOWY, SPÓŁKA AKCYJNA W BIELSKU

XIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW odbędzie się w dn. 26 marca 1936 r. o godz. 12 w południe w sali posiedzeń Banku w Bielsku ul. Kolejowa 16 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie oraz bilans za 1935 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Projekt rozdziału czystego zysku;
- 4) Wybory do Rady Banku;
- 5) Wybory członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Ustalenie wysokości marki prezencyjnej dla członków Rady Banku oraz wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Uchwała w sprawie nowego brzmienia statutu.

Pięć akcji daje prawo do jednego głosu. Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu przysługuje tym akcjonariuszom, którzy najpóźniej na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą swe akcje w Śląskim Zakładzie Kredytowym, Spółce Akcyjnej w Bielsku lub tegoż Oddziale w Katowicach. Prawo głosowania wolno wykonywać osobiście lub przez pełnomocników.

Akcjonariusze, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy na porządek obrad, winni to uczynić niepóźniej jak na czternaście dni przed Walnym Zgromadzeniem.

252

III OGŁOSZENIE

Likwidatorzy firmy Przemysł i Handel Elektrotechniczny „WOLTAR”, Spółka Akcyjna w Warszawie,

Graniczna 8

podają do wiadomości, iż na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dn. 14 stycznia 1936 r.

SPÓŁKA PRZESZŁA W STAN LIKWIDACJI

W związku z powyższym — na mocy art. 449 Kodeksu Handlowego — likwidatorzy wzywają niniejszem wierzycieli Spółki do zgłaszania swoich wierzycielności pod adresem likwidatorów Spółki w Warszawie, Graniczna 8, w terminie sześciomiesięcznym od daty niniejszego ostatecznego ogłoszenia.

285

Zarząd Zakładów Przemysłowych „ETERNIT”, Sp. Akc.,

Warszawa, Czackiego 14

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dn. 31 maja 1935 r. — trzykrotnie ogłosił w pismach zaproszenie do

SUBSKRYPCJI AKCYJ DRUGIEJ EMISJI ŻŁOTOWEJ.

Ponieważ akcje te w terminach ustawowych nie zostały przez Akcjonariuszów rozebrane, Zarząd niniejszym ogłasza jednorazowo, że w ciągu 14 dni od daty niniejszego ogłoszenia, a więc do dn. 21 marca 1936 r. wyłącznie, PP. Akcjonariusze mają prawo zgłaszać się po pobór akcji drugiej emisji na warunkach, w trzech poprzednich ogłoszeniach wyszczególnionych. Po tym terminie Zarząd akcje, nierozbrane przez PP. Akcjonariuszów, przydzieli według własnego uznania, jednak nie poniżej ceny emisyjnej.

Zakłady Przemysłowe „ETERNIT”
Spółka Akcyjna

279

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Łódzka Huta Szklana „GEHA”

zawiadamia P. P. Akcjonariuszów, że w dn. 24 marca r. b. o godz. 17 odbędzie się w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Nowej Nr. 24/26

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

o następującym porządku dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r. i podział zysków; 4) Zatwierdzenie budżetu na rok operacyjny 1936; 5) Wybór nowego członka Zarządu — w myśl § 32 statutu Spółki — oraz Komisji Rewizyjnej; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

W razie braku quorum, wymaganego § 25 statutu, Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się w tymże lokalu w dn. 8 kwietnia r. b. o godz. 17. Drugie Zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

W myśl statutu Spółki, Akcjonariusze korzystają z prawa głosu, o ile co najmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia złożą w biurze Zarządu swoje akcje, świadectwa tymczasowe lub kwity depozytowe instytucji kredytowych, państwowych lub akcyjnych. 234/9—10

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „JURATA” Uzdrowisko na Półwyspie Helu

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu Hotelu Europejskiego przy ul. Krakowskiej Przedmieście 13 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Rady Nadzorczej i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej za ubiegły rok operacyjny 1935; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań i bilansu Spółki za 1935 rok operacyjny i udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1936 rok operacyjny; 5) Zatwierdzenie postanowienia Rady Nadzorczej z dn. 23 września 1935 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o zł 1 000 000, t.j. do sumy zł 2 000 000 oraz warunków nowej emisji, uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjon. Spółki z dn. 28 marca 1934 r.; 6) Wybory członków Zarządu; 7) Wybory członków Rady Nadzorczej; 8) Upoważnienie Zarządu do wydzierżawiania i poddzierżawiania terenów uzdrowiska, a również do nabywania, sprzedaży i obciążania nieruchomości Spółki; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, winni złożyć posiadane akcje — w myśl art. 23 Statutu — nie później jak 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. Członek Zarządu, P. M. Beniślawski (Warszawa, Moniuszki 3 m. 8. Telef. 2-43-22) został upoważniony do przyjmowania wyżej wspomnianych akcji. 233/9 — 10

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłu Włókienniczego w Zgierzu „LANA”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 22 marca 1936 r. o godz. 16 w lokalu własnym w Zgierzu przy ul. Berka Joselewicza Nr. 12 odbędzie się

ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór Przewodniczącego, 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorjum Zarządowi; 4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 5) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w powyższym Zgromadzeniu, winni — stosownie do Statutu Spółki — najpóźniej do dn. 14 marca r. b. złożyć swoje akcje złotowe, świadectwa tymczasowe lub odpowiednie kwity depozytowe albo zastawowe w biurze Spółki Akcyjnej w Zgierzu przy ul. Berka Joselewicza Nr. 12. 280

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Mydeł i Perfum „WARSZAWSKIE LABORATORJUM CHEMICZNE”, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 marca 1936 r. o godz. 17 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Żłotej 61 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przyjęcie sprawozdania Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu Spółki za rok 1935 oraz pokwitowanie Zarządu z czynności tegoż roku; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 4) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Upoważnienie Zarządu do uzupełnienia swej listy drogą kooptacji na 1936 r. (§ 15 statutu).

Walne Zgromadzenie będzie ważne bez względu na ilość przedstawionych akcji. PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem złożyć Zarządowi swe akcje lub odnośne kwity depozytowe. 218a

I OGŁOSZENIE

ZARZĄD RADOMSKIEGO TOWARZYSTWA ELEKTRYCZNEGO, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1936 r. o godz. 11 min. 30 w lokalu Nr. 6 przy ul. Czackiego Nr. 8 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1935 r. oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki, zgodnie z art. 50 prawa o Spółkach Akcyjnych; 4) Postanowienie co do nieodebranego wynagrodzenia Rady Nadzorczej za 1932 r.; 5) Postanowienie co do zysku za 1935 r.; 6) Podział czynności pomiędzy członkami Rady Nadzorczej i ustalenie ich wynagrodzenia; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, którzy zyczą sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni zgłosić do dn. 23 marca 1936 r. w biurze Zarządu Spółki w Radomiu, ul. Traugutta 53, swoje akcje lub zaświadczenia z złożonych akcji u notariusza, urzędującego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, lub w bankach: „Banque de Bruxelles, Société Anonyme à Bruxelles” (zezwolenie Ministra Skarbu z dn. 8.III.1927 r. L. D. O. P.151/III); lub „Compagnie Générale d'Entreprises Electriques et Industrielles ELECTROBEL, Société Anonyme à Bruxelles” (zezwolenie Ministra Skarbu z dn. 31.X.1933 r. Nr. D. II.27316/1/33).

Zyczący wystąpić z wnioskiem na Zgromadzeniu winni go zgłosić do Zarządu Spółki przed dniem 15 marca 1936 r. (art. 57 Ustawy o Spółkach Akcyjnych).

264

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej, S. A.,

podaje do wiadomości że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 11 przedpoł. w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 177 w Łodzi.

Porządek obrad obejmuje:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za 1935 r., zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za tenże rok 1935 i udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków; 4) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Odwołanie członka Zarządu stosownie do art. 368 K. H. i wybory do Zarządu na miejsce członków ustępujących stosownie do § 31 Statutu; 6) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo zgłaszać na porządek dzienny dodatkowe sprawy nie później jednak jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w Spółce swoje akcje względnie zaświadczenia, przewidziane w art. 399 Kodeksu Handlowego.

Zarząd

262/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych
DRZEWIECKI i JEZIORAŃSKI, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1936 r. o godz. 17, w lokalu biura Spółki przy ul. Aleje Jerozolimskie 71 odbędzie się

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r., uchwalenie przeznaczenia zysków oraz udzielenie Zarządowi absolutorium; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza na 1936 r.; 4) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek; 5) Ewentualne wnioski PP. Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni akcje swe lub zaświadczenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 71, najpóźniej do dn. 23 marca 1936 r.

261/10 — 11

II OGŁOSZENIE

Kolej Żelazna Chabówka-Zakopane, Sp. Akc.

XXXIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZY

Spółki Akcyjnej „Kolej Żelazna Chabówka-Zakopane“ odbędzie się dn. 23 marca 1936 r. o godz. 10 przedpoł. w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1 II p. z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1935 r. i uchwała co do udzielenia absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

2) Podział zysku;

3) Zmiana terminów wypłaty wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i Zarządu.

Warunki prawa do głosu na Walnym Zgromadzeniu określa § 21 statutu Spółki.

277

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Drukarni Robotników Chrześcijańskich, Spółki Akcyjnej w likwidacji

odbędzie się w sobotę w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 16 w Poznaniu w lokalu Czytelni T. C. L. przy ul. Al. Marsz. Piłsudskiego 1. I ptr.

Porządek obrad:

1) Zagajenie i sprawdzenie legitymacyj; 2) Sprawozdanie likwidatora i przedłożenie bilansu zamknięcia likwidacji; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie ostatecznych rachunków i sprawozdania likwidacyjnego; 5) Uchwała w sprawie oddania na przechowanie ksiąg i dokumentów; 6) Wynagrodzenie członka Rady Nadzorczej; 7) Wolne wnioski.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają ci akcjonariusze, którzy przedłożą poświadczenia któregośkolwiek banku względnie notariusza na zdeponowane akcje lub złożą akcje swoje w naturze na ręce likwidatora na tydzień przed terminem Zgromadzenia.

Poznań dn. 24 lutego 1936 r. Przewodniczący Rady Nadzorczej

(—) Leonard Wlazło

Likwidator (—) Ks. Dr. Milik

243/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„KOLEJ ELEKTRYCZNA ŁÓDZKA, Spółka Akcyjna“

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że we wtorek dnia 31 marca 1936 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Banku Przemysłowców Łódzkich w Łodzi przy ul. Pierackiego Nr. 15

XXXVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r. i pokwitowanie władz Spółki; 2) Podział zysku za 1935 r.; 3) Uchwalenie budżetu na 1936 r.; 4) Wybór jednego członka Zarządu (§ 26 statutu); 5) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej (§ 38 statutu); 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w tem Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje albo kwity depozytowe notariuszów lub krajowych instytucji kredytowych w biurze Zarządu Spółki w Łodzi, ul. Tramwajowa Nr. 6, najpóźniej do dn. 23 marca 1936 r. włącznie.

244/10 — 11

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektrownia w Piotrkowie, Piotrków Tryb.

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1936 r. o godz. 11 przedpoł. w lokalu przy ul. Czackiego L. 8 m. 6 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1935; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935; 4) Udzielenie absolutorium władzom Spółki — zgodnie z art. 50 Prawa o Spółkach Akcyjnych; 5) Ustalenie wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i podział ich czynności; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze mogą zgłaszać w terminie do dn. 16 marca 1936 r. do Zarządu Spółki w Piotrkowie Tryb. sprawy dodatkowe, nieobjęte powyższym porządkiem dziennym.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni — w myśl Statutu — na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki w Piotrkowie Tryb. lub dowody złożenia akcji u notariusza, w krajowej instytucji kredytowej, w Banku de Bruxelles w Brukseli lub też w Société Générale d'Intr. i s. Electriques et Industrielles (Electrobel) w Brukseli.

245

Spółka Akcyjna Budowy i Eksploatacji Zakładów Kąpielowych w Polsce

zawiadamia że w dn. 31 marca 1936 r. o godz. 7 m. 30 w siedzibie firmy w Warszawie Krak. Przedm. 16 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zysków i strat za rok operacyjny 1935; 4) Sposób pokrycia strat; 5) Udzielenie władzom Spółki absolutorjum z dotychczasowych czynności; 6) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje do dn. 23 marca 1936 r.

275

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Elektrownia w Kielcach“

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca r.b. o godzinie 10 min. 30 w Warszawie, w lokalu przy ul. Czackiego 8 m. 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za 1935 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935 oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki — zgodnie z § 50 Prawa o Spółkach Akcyjnych;
- 4) Zatwierdzenie decyzji Rady Nadzorczej w sprawie ewaluacji długów zagranicznych Spółki;
- 5) Wolne wnioski.

W myśl art. 57 Prawa o Spółkach Akcyjnych, Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy do powyższego porządku dziennego, które wymienione zostaną wówczas w ogłoszeniu następnem.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu jeżeli zostaną złożone przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia, t. j. najpóźniej w dn. 22 marca 1936 r., w Biurze Spółki w Kielcach przy ul. Sienkiewicza Nr. 59 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, w polskich instytucjach kredytowych lub w firmie „Compagnie Générale d'Entreprises Electriques et Industrielles“ Bruxelles, 1, Place du Trone. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

267

I OGŁOSZENIE

R. DRATT i S-ka, S. A., Fabryka Maszyn Rolniczych i Odlewnia Żelaza w Chełmie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 17 w kancelarii Notariusza Włodzimierza Rewskiego w Chełmie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków, podział zysków oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni dokonać formalności, przepisanych art. 59 Prawa o Spółkach Akcyjnych z 1928 r.

266/10 — 11

Zarząd Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Elektryczne Okręgu Częstochowskiego“ w Częstochowie

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1936 r. o godzinie 9,30 w lokalu przy ul. Czackiego 8 m. 6 w Warszawie odbędzie się

X ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu na dz. 31/XII 1935 r. i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Postanowienie odnośnie salda rachunku zysków i strat; 5) Wybór Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej; 7) Wolne wnioski akcjonariuszów.

UWAGI: 1) PP. Akcjonariusze mogą w ciągu siedmiu dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego Walnego Zgromadzenia; 2) PP. Akcjonariusze mają prawo w ciągu siedmiu dni przed Walnym Zgromadzeniem żądać wydania odpisu wniosków w sprawach, objętych porządkiem dziennym; 3) PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni na siedem dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Częstochowie swoje akcje lub dowody złożenia akcji u notariusza, w instytucji kredytowej krajowej, w Banque de Bruxelles w Brukseli lub też w „Compagnie Générale d'Entreprises Electriques et Industrielles“ w Brukseli.

265

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej POZNAŃSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA W POZNANIU

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w sobotę dn. 21 marca 1936 r. o godz. 11 przed poł. w siedzibie Spółki przy ul. Gajowej 1 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za 1935 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.;
- 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 5) Podział zysków;
- 6) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje: a) w biurze Zarządu Spółki przy ul. Gajowej 1, lub b) w Komunalnej Kasie Oszczędności Miasta Poznania, względnie w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, lub c) w Głównej Kasie Miejskiej w Poznaniu, lub d) u notariusza.

Kwit depozytowy ad b), c) i d) należy wręczyć Zarządowi Spółki do dn. 17 marca 1936 r.

278

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki „Przemysł Włókienniczy Sukcesorowie Zygmunta Jarocińskiego. Spółka Akcyjna“ w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Targowej Nr. 28/30

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków za rok operacyjny 1935; 3) Wybór dwóch członków Zarządu na miejsce ustępujących; 4) Wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej; 5) Określenie wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski. 238

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Manufaktury Bawełnianej Jakób Kestenberg w Łodzi, przy ul. D-ra Sterlinga Nr. 26

podaje do wiadomości, że w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 10 rano w lokalu Towarzystwa Akcyjnego przy ul. Dra Sterlinga Nr. 26 odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

powołanej Spółki z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego Zebrania; 2) Wniosek Zarządu w przedmiocie reasumpeji bilansów i zatwierdzenie łącznego bilansu za lata 1932, 1933, 1934 i 1935.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zebraniu — w myśl art. 51 ustawy Towarzystwa — wjmi złożyć swe akcje względnie zaświadczenia depozytowe Zarządowi przynajmniej na 7 dni przed Walnem Zebraniem.

283/10 — 11

Likwidatorowie Spółki Akcyjnej

„Kolej Lokalna Toruń — Czarnowo w likwidacji“

zwołują:

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej Kolei Lokalnej Toruń-Czarnowo w likwidacji na dz. 28 marca 1936 r. na godz. 9 do Torunia — Ratusz, pokój Nr. 15.

Porządek obrad obejmuje:

1) Wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidatorów bilansu likwidacji na dz. 31/XII 1935 r. oraz rachunku zysków i strat za czas od 17 sierpnia 1935 r. do 31 grudnia 1935 r.; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 4) Uchwalenie sprzedaży miastu Toruniowi parceli wraz z budynkami strażnika kolejowego na cele rozbudowy miasta Torunia; 5) Wolne wnioski.

Ewentualne żądanie umieszczenia poszczególnych spraw do porządku obrad powinno być zgłoszone nie później niż na 14 dni przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Przedstawiciele Skarbu Państwa i związków samorządowych wykonywać mogą prawo głosowania na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu o ile przedłożą urzędowe poświadczenie, dotyczące posiadania odnośnych akcji. Akcjonariusze prywatni winni złożyć akcje spółki conajmniej 7 dni przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w lokalu Spółki w Toruniu — Ratusz — lub u notariusza Zakrzewskiego w Toruniu, ul. Chelmińska Nr. 4.

(—) Dr. Twarog, (—) Bolt, (—) Wójcik
281

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą „Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie, Spółka Akcyjna“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 17 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w biurze Spółki w Warszawie, przy ulicy Kredytowej, pod Nr. 9, m. 10,

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
2) Zmiana § 1 Statutu Spółki, którego treść ma być następująca: § 1. — Firma Spółki brzmi: „Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych Ćmielów, Spółka Akcyjna“;
3) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, powinni złożyć swe akcje w biurze Spółki w Warszawie, ulica Kredytowa Nr. 9, m. 10, najpóźniej na 7 dni przed terminem Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

1144

„Morze Północne“ Polskie Towarzystwo dla Połowu Śledzi „Mopol“ Spółka Akcyjna w Gdyni, Moło Rybackie

zawiadamia, że w dn. 30 marca 1936 r. o godz. 12 przed poł. odbędzie się u notariusza Edwarda Heidricha w Gdyni, ul. Świętojańska 1,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za rok gospodarczy 1934/1935; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1934/35; 4) Udzielenie absolutorjum Komisji Rewizyjnej oraz Zarządowi za rok gospodarczy 1934/35; 5) Uzupełnienie statutu Spółki w przedmiocie rozszerzenia kompetencji Komisji Rewizyjnej (art. 383 i 385 § 3 Kodeksu Handlowego); 6) Zmiana art. 3 Statutu Spółki w przedmiocie umieszczenia ogłoszeń tylko w dwóch czasopismach: „Monitor Polski“ i „Dzień Pomorza“.

282

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Domów, Spółka Akcyjna, Warszawa,

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 marca 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Zarządu Towarzystwa w Warszawie, Nowy Zjazd 1,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935; 4) Udzielenie absolutorjum Zarządowi; 5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków władz Spółki; 6) Wybór 4 członków Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dn. 21 marca r.b. włącznie złożyć w Zarządzie Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Domów S. A., Warszawa, Nowy Zjazd 1, akcje lub świadectwa depozytowe instytucji finansowych.

257/10 — 11

ZARZĄD

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

f-my Schneider & Zimmer Młyn Parowy, Spółka Akcyjna w Lesznie
odbędzie się w dn. 7 kwietnia 1936 r. o godz. 17 w Lesznie w lokalu Spółki.

Porządek obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu Spółki z czynności oraz przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 2) Udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Powzięcie uchwały co do podziału czystego zysku; 4) Skupienie własnych akcji Spółki Akcyjnej w myśl art. 125 ustawy o spółkach akcyjnych wzgl. § 51 statutu Spółki; 5) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących; 6) Wnioski akcjonariuszów, zgłoszone wraz z uzasadnieniem wobec Zarządu Spółki w Lesznie w ciągu tygodnia po ukazaniu się tego pierwszego ogłoszenia.

Leszno, dn. 2 marca 1936 r.
276

Schneider & Zimmer
Młyn Parowy Spółka Akcyjna.

III OGŁOSZENIE

Stosownie do przepisów art. 449 K. H.

Likwidatorzy firmy Fabryka Cykorji „ŁABĘDŹ“, Spółka Akcyjna w Łabędziu, poczta Działoszyce, woj. Kieleckie

zawiadamiają, że do rejestru handlowego Sądu Okręgowego w Kielcach wniesiono wpis o

OTWARCIU LIKWIDACJI POWYŻSZEJ FIRMY

i wzywają wierzycieli likwidowanej firmy do zgłoszenia swych wierzytelności pod w/w adresem w ciągu 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

274

II OGŁOSZENIE

Zarząd Płaszowskiej Fabryki Dachówek i Cegieł, Spółki Akcyjnej w Krakowie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie w biurze WP. Dr. Ludwika Merza, przy ul. Starowiślanej 1 w dn. 21 marca 1936 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu z czynności za 1935 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, skwitowanie Zarządu, Rady Nadzorczej, powzięcie uchwały w sprawie wyniku bilansowego; 3) Wybór członków Rady Nadzorczej na okres trzechletni; 4) Obniżenie kapitału akcyjnego o zł 75 000, a w związku z tem, zriana brzmienia § 5 statutu, polegająca na tem, że wysokość kapitału zakładowego wynosić będzie zł 675 000 — zamiast dotychczasowych zł 750 000, a wartość nominalna akcji — zł 270 zamiast zł 300.

UWAGA:

Akcyonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje (zaświadczenia) przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w kasie Spółki w Krakowie, przy ulicy Dunajewskiego 6. 197a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Warsz. Tow. Fabryk Wyróbów Met. i Emaljow. „Wulkan“, Sp. Akc.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbyć się mające w dn. 18 marca 1936 r. o godz. 18 w biurze Tow. w Warszawie przy ul. Jagiellońskiej 4/6.

Porządek dzienny:

1) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu oraz rach. strat i zysków za 1934/35 r.; 2) Uchwała w sprawie pokrycia strat i preliminarz wydatków na 1935/36 r.; 3) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów oraz nabywania i sprzedaży nieruchomości; 4) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Zgromadzeniu, o ile conajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem zostali zapisani do ksiąg Spółki, właściciele zaś akcji na okaziciela — o ile najdalej do dn. 10 marca r. b. złożą w biurze Zarządu oryginalne akcje lub przewidziane prawem dowody depozytowe. 271

Młyny Parowe i Zakłady Przemysłowe JÓZEF THOM i SYN, S.A. we Lwowie

BILANS NA DZ. 31 GRUDNIA 1934 R.

AKTYWA. — Gotówka w kasie zł 450·00; Papiery wart. zł 96·00; Nieruchomości 1 194 298·21; Urządzenia mechaniczne zł 1 209 843·69; Wory zł 149·00; Drobne urządzenia zł 57 535·91; Inwestycje zł 7 867·82; Piekarnia; Interesenci zł 88 732·41; Kasa zł 0·01; Inwestycje zł 2 370·00; Nieruchomości zł 225·00; Suma bilansowa zł 2 837·46.

PASYWA. — Kapitał zł 1 700 000·00; Weksle zł 145 712·32; Interesenci zł 1 431 182·52.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW.

WINIEN — Administracja zł 6 417·43; Utrzymanie koni zł 1 441·34; Płace: zł 17 843·45; Opał zł 4 960·43; Olej i smary zł 433·43; Odsetki zł 1 170·86; Konserwacja urządzeń zł 820·07; Świadez społ. zł 8 198·37; Podatki zł 3 783·96; Piekarnia; Płacc zł 22 835·33; Podatki zł 2 264·68; Utrzymanie koni: zł 1 202·04; Popęd zł 7 798·45; Światło zł 159·36; Mąka zł 12 251·57; Konserw urządzeń zł 429·20; Świadez. społ. zł 2 282·48; Administracja zł 328·77; Opał zł 2 677·61; Koszty wypieku zł 2 859·49; Bony zł 3 295·40.

MA. — Ostrzenie walców zł 8 735·11; Mąka zł 221·00; Przemiał zł 3 133·41; Zboże zł 219·50; Czynnz dzierzawny zł 7 224·38; Chleb zł 78 082·86; Strata zł 2 837·46.

270

I OGŁOSZENIE

OSADA — Sp. Akc. Bud. Dom. w Gnieźnie

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w czwartek dn. 2 kwietnia 1936 r. o godz. 16 w lokalu Hotelu Centralnego w Gnieźnie — ul. Mieczysława 7.

Porządek dzienny:

1) Przedłożenie bilansu oraz rachunków strat i zysków za 1935 r. tudzież sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;

2) Zatwierdzenie sprawozdań oraz bilansu i rachunków strat i zysków, tudzież uchwała, dotycząca podziału zysków;

3) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej;

4) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcyonariusze, chcący wziąć udział w Zebraniu, winni złożyć swoje akcje wzgl. dowody, zastępujące posiadanie akcji, na 7 dni przed terminem Zebrania w biurze Spółki — ul. Mieczysława 7 w Gnieźnie.

246/10 — 12

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe w Radomsku, Sp. Akc.

BILANS NETTO W DN. 31/XII 1935 R.

AKTYWA. — Majątek stały: Plac w dobrach Młodzowy zł 11 747·60; Budynki: a) gospodarze zł 65 851·92, b) mieszkalne zł 181 294·88; Inwentarz zakładowy i biurowy: a) żywy zł 1 100·00, b) martwy—ruchomości zł 13 662·04; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 6 213·25; Papiery procentowe zł 5 600·00; Udziały innych przedsiębiorstw zł 38 500·00; Weksle w portfelu zł 11 138·50; Gotowe wyroby i towary zł 58 029·84; Dłużnicy: Dostawcy zł 2 439·63; Odbiorcy: a) na rachach otwartych zł 29 107·54, b) za weksle protestowane zł 23 626·88, c) za należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł 71 796·16, d) wątpliwe należności na rachach otwartych zł 13 617·54; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące okresu przyszedłego zł 904·30; Strata zł 660·66; Sumy pozabilansowe: a) gwarancje, wydane na zabezpieczenie kredytu zł 72 000·00, b) wydane kaucje zł 5 000·00, c) wystawcy weksli za żyra zł 128 356·69; **Razem zł 740 647·42.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 250 000·00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 50 143·95; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 52 934·86, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 5 681·04; Zobowiązania: Dostawcy i wierzyciele zł 170 727·24, a) odbiorcy zł 3 523·40; Rezerwa z 1934 r. na ewentualne podatki i likwidacje Spółdzielni zł 612·97; Zysk z roku 1934 zł 260·51; Sumy przechodnie: a) sumy do rozliczenia w okresie przyszedłym zł 1 406·66; Sumy pozabilansowe: a) różni za wystawione gwarancje zł 72 000·00, b) kaucje w papierach procentowych zł 5 000·00, c) zobowiązania z tytułu żyra na wekslach w obiegu zł 128 356·69; **Razem zł 740 647·42.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 35 386·01; Podatki państwowe zł 4 774·07; Odpisy amortyzacyjne zł 5 681·04; Odpisy na straty wartość akcji T-wa „Rozwój“ i „Ziemio-płodów“ zł 176·00; Odpisy na straty należności przepadłe z r-ku dłużników zł 7 231·68; **Ogółem zł 53 248·80**

MA. — Zysk brutto na towarach zł 50 307·18; Zysk z eksploatacji nieruchomości zł 2 269·98; Nadwyżka z dyskonta weksli zł 10·98; Strata zł 660·66; **Ogółem zł 53 248·80.**

Zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 28/II 1936 r.

II R. H. B. XI 1712

Sąd Okręgowy we Lwowie Wydział II handlowy, jako Sąd rejestrowy w sprawie

Leśnej Spółki Akcyjnej „Gaj we Lwowie“

postanawia wykreślić z rejestru powyższą Spółkę wobec uchwał Walnego Zgromadzenia Spółki z dn. 17/XI 1934 r. i 7/I 1935 r. przekształcenia na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą Leśna Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „Gaj“ we Lwowie, zarejestrowanej pod sygnaturą II R. H. B. XIII 1784.

Zarejestrowano w dn. 16 lutego 1935 r.

249

**Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe na Zastaw Ruchomości
Spółka Akcyjna**

Bilans w dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY.—Kasa i banki zł 2 227 462·13; Papiery wartościowe kapitału zapasowego zł 291 713·12; Nieruchomości zł 1 204 018·83; Ruchomości i urządzenia zł 108 015·89; Zaliczenia zł 12 838 862·00; Zastawy spadłe z licytacji zł 862 477·00; Sumy przechodnie -- międzyokresowe i różni zł 469 247·86; **Razem zł 18 001 796·83.**
Depozyty zł 284 400·00.

STAN BIERNY.—Kapitał akcyjny zł 2 000 000 00; Kapitał zapasowy zł 520 521·15; Fundusz amortyzacyjny zł 194 358·50; Rezerwa na podatek dochodowy za 1934 r. zł 37 518·00; Fundusz im. A. Ożarowskiego zł. 13 039 78; Akcepty zł 14 469 28·00; Dywidenda niepodniesiona zł 17 656·00; Sumy przechodnie -- międzyokresowe i różni zł 412 908 62; Zysk do podziału zł 336 509·78. **Razem zł 18 001 796 83.**
Różni za depozyty zł 284 400·00

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN.—Procenty od akceptów zł. 1 124 229·95; Koszty handlowe zł 965 227·23; Podatki zł 70 772·31; Świadczenia socjalne i ofiary zł 41 044 57; Amortyzacja zł 15 846·85; Straty na zastawach spadłych z licytacji i różni zł 83 343·06; Administracja nieruchomości zł 22 661·86; Zysk do podziału zł 336 509·78; **Razem zł 2 659 635 61.**

MA.—Rezerwa z zysków 1933 r. na straty na zastawach spadłych z licytacji zł 713·90; Procenty i opłaty od zaliczeń zł 2 503 794·89; Procenty od rachunków bieżących w bankach zł 99 265·75; Zyski różne zł 5 836·02; Dochód z nieruchomości zł 50 025 05; **Razem zł 2 659 635 61.**

Walne Zgromadzenie postanowiło wydzielić z zysków za 1935 r. na kapitał zapasowy (§ 39 Statutu Towarzystwa) zł 33 659·78, na dywidendę po zł 8·00 od 20.000 sztuk akcji zł 160 000·00, na podatek dochodowy za 1935 r. (około zł 133 000·00), z przeniesieniem pozostałości do rezerwy na pokrycie strat na zastawach spadłych z licytacji zł 142 850·00, razem zł 336 509·78.

Dywidenda jest wypłacana w biurze Towarzystwa Pl. Napoleona Nr. 2 w godz. 10-12 p. p.

Spółka Akcyjna „NOWE DZIELNICE”

BILANS NETTO NA DZ. 31 GRUDNIA 1935 R.

AKTYWA. — Nieruchomości zł 3 136 251·47; Ruchomości zł 1 300·00; Inwestycje terenowe zł 534 422·46; Kasa i banki zł 23 605·92; Papiery wartościowe zł 292·20; Dłużnicy za tereny zł 81 200·00; Weksle zł 18 948·10; Dłużnicy różni zł 14 733 84; Wydatki przyszłego okresu zł 1 916·00; **Ogółem zł 3 812 669·99.**

PASYWA. -- Kapitał akcyjny zł 1 000 000·00; Fundusz zapasowy zł 2 265 897·29; Wierzyciele różni zł 413 398·72; Sumy przechodnie zł 10 922 60; Rezerwa na podatek dochodowy za 1935 r. zł 34 048·00; Zysk netto za 1935 r. zł 88 403·38; **Ogółem zł 3 812 669·99.**

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA 1935 R.

STRATY. — Koszty sprzedaży zł 25 911·44; Koszty handlowe zł 77 666·50; Podatki zł 14 996·28; Procenty zł 56 588·87; Tantjemy zł 9 822·60; Rezerwa na podatek dochodowy za 1935 r. zł 34 048 00; Zysk netto za 1935 r. zł 88 403·38; **Ogółem zł 307 437·07.**

ZYSKI. — Dochód ze sprzedaży terenów zł 304 137 07; Dochód z dzierżaw zł 3 300 00; **Ogółem zł 307 437 07.**

272

**Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Handlowy dn.
24 stycznia 1936 II. RHB I 128.**

Sąd Okręgowy w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym postanowił:

Do ts. rejestru handlowego dział B przy firmie
Bank Komercyjny Spółka Akcyjna w Krakowie
wpisać: Nr. kolejny wpisu 27/27.

Franciszek Skotnicki, prokurent firmy, zwolniony został z dn. 31 maja 1935 r. i zostaje z rejestru wykreślony.
Data wpisu 24 stycznia 1936.

255

Nr. akt. B. I. I.

POSTANOWIENIE.

Dnia 8 lutego 1936

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Handlowy w osobie sędziego H. Krausa w obecności protokolanta: J. Kopery po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 1936 sprawy z podania firmy **Spółka Akcyjna Fabryki Portland Cementu „SZCZAKOWA”**. wpisanie do rejestru handlowego zmian w składzie zarządu spółki postanawia wpisać do rejestru handlowego dział B, numer rejestru I 1, następujące dane:

Nr. kolejny wpisu: 1/32;
dr. Marjan Polturak ustąpił, Władysław Sokołowski zam. w Warszawie Ordynacka 8, został wybrany członkiem zarządu.

Prokura Tytusa Wiśniewskiego wygasa.
Data wpisu 10 lutego 1936.

227

**Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Handlowy dn.
15 stycznia 1936 r. B. II 217.**

Sąd Okręgowy w Krakowie na posiedzeniu niejawnym dzisiejszym postanowił:

Do ts. rejestru handlowego dział B przy firmie
Huta Szkła Helena, Spółka Akcyjna w Krakowie
wpisać: Nr. kolejny wpisu 104/3.

Zmieniono § 2 statutu przez dodanie po ustępie c) następującego nowego ustępu: „zużytkowanie realności i wkładów fabrycznych własnych najętych lub dzierżawnych na cele handlowe i przemysłowe”.

Data wpisu 20 stycznia 1936.

254

**Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Handlowy dn.
26 listopada 1935 r. II. RHB II 106.**

Sąd Okręgowy w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dn. 26 listopada 1935 r. postanowił:

Do ts. rejestru handlowego Spółdzielni przy firmie
**„Orzeł” Polski Przemysł Obuwniczy i Towarzystwo
Handlowe, Spółka Akcyjna w Krakowie.**

wpisać:

Nr. kolejny wpisu: 48/21.
Zmieniono brzmienie firmy na: „Orzeł” Polski Przemysł Obuwniczy i Towarzystwo Handlowe, Spółka Akcyjna, Wyłączna Sprzedaż Obuwia i Pończoch Marki „Delka”.

Podwyższono kapitał akcyjny o kwotę zł 150 000.
Otwarte oddziały w Boryslawiu, Kołomyji, Stanisławowie i we Lwowie Legionów 13.

Data wpisu 9 grudnia 1935.

256

Korzystajcie

z poczty

lotniczej!

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAŁATWIA WSZYSTKIE OPERACJE BANKOWE

PRZYJMUJE WSZELKIEGO RODZAJU WKŁADY, ZAPEWNIĄC WKŁADCOM KORZYSTNE OPRÓCENTOWANIE, PEŁNE BEZPIECZEŃSTWO I CAŁKOWITĄ TAJEMNICĘ.

EMITUJE LISTY ZASTAWNE I OBLIGACJE, DAJĄCE NABYWCOM ZUPEŁNĄ PEWNOŚĆ I WYSOKĄ RENTOWNOŚĆ.

UDZIELA Z NAGROMADZONYCH KAPITAŁÓW I POWIERZONYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA FUNDUSZÓW RÓŻNEGO RODZAJU KREDYTÓW, FINANSUJĄC ROZWÓJ GOSPODARCZY KRAJU.

Kapitał zakładowy i rezerwy	zł	197 084 577
Wkłady i lokaty	zł	803 366 194
Udzielone kredyty	zł	1 881 568 914
Suma bilansowa w dn. 31/XII 1934 r.	zł	2 211 129 283
Obrót roczny	zł	18 389 906 000

Centrala i Oddział Główny Banku Gospodarstwa Krajowego
WARSZAWA, ALEJA JEROZOLIMSKA 1

ADRES TELEGRAFICZNY:
KRAJOBANK

CENTRALA TELEFONICZNA
8-02-60

BANK POSIADA 18 ODDZIAŁÓW PROWINCJONALNYCH W POLSCE
I KORESPONDENTÓW W CAŁYM ŚWIECIE

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU
POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI
SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMA-
ROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK
NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ==

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEWNI
UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH
Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

**OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI**

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYNIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO
